

veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 28

maandag 22 april

jaargang 22 - 1995-1996

afgite : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

KU Leuven wil toegangsexamen ingenieur makkelijker

Oosterlinck en Van den Brande trekken aan hetzelfde zeel

Ulaams minister-president Luc van den Brande brak vorige week dinsdag, dag van de ingenieurs op FTI-Technoland, een lans voor een makkelijker — lees: minder wiskunde-afhankelijk — toegangsexamen voor burgerlijk ingenieurs. Oosterlinck, zelf een ex-burgie, reageerde via de pers bijzonder entoesiast op het voorstel van Van den Brande. De Rijksuniversiteit Gent is echter ronduit tegen. Ook aan de KU Leuven zit niet iedereen op dezelfde lijn.

In nauwelijks zes jaar tijd daalde het aantal eerstejaarsstudenten ingenieur met meer dan dertig procent. Deze dalende tendens doet zich niet alleen voor aan Vlaamse universiteiten, maar ook in het buitenland.

Volgens professor Berlamont, dekaan van de fakulteit toegepaste wetenschappen, is er op dit ogenblik nog geen echt tekort, maar zou dat in de nabije toekomst wel eens kunnen veranderen. Hiervoor zijn, volgens hem, verschillende maatschappelijke factoren verantwoordelijk. "Eerst en vooral is er het dalend geboortestijfer. Maar ook het negatieve imago van de industrie en de job-situatie van de ingenieurs, die lang niet meer zo rooskleurig is als vroeger, heeft er mee te maken." Volgens Berlamont kan het voorstel van Van den Brande om het toegangsexamen ingenieur toegankelijker te maken voor studenten die in hun humaniora slechts zes uur wiskunde hadden, het tekort aan ingenieurs gedeeltelijk opvangen.

Uiteraard heeft een dalend aantal studenten negatieve gevolgen voor de middelen die de fakulteit tot haar beschikking

heeft voor haar wetenschappelijk onderzoek. De fakulteiten worden door de overheid immers gefinancierd per ingeschreven student. Volgens Berlamont speelt dit argument echter niet mee. "Studenten die niet slagen in het toegangsexamen ingenieur schrijven zich in in andere richtingen aan de unief. Uiteindelijk komt dat geld toch bij de universiteit."

Volgens rektor Oosterlinck is het niet de bedoeling om het toegangsexamen ingenieur zomaar voor iedereen open te stellen. En het kan ook niet de bedoeling zijn om het nivo van de ingenieursopleiding te verlagen. "Maar", zo stelt hij, "steeds meer leerlingen kiezen op zestien jaar voor een opleiding met slechts 6 uur wiskunde. Vroeger was dat anders, maar daaruit konkluderden dat er minder jongeren zijn met wiskundetalent is al te gek. Blijkbaar zijn min-

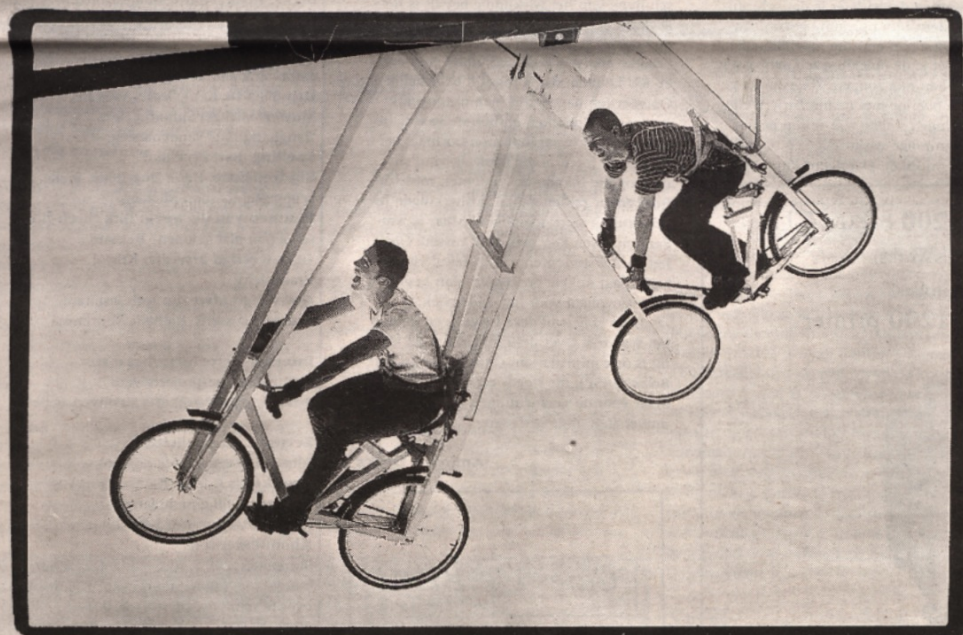
der zestienjarigen warm te maken voor een prespecialisatie, die de wiskunde-opleiding toch is. Wij willen daarom getalenteerde jongeren recupereren via een minder wiskundegeoriënteerd toegangsexamen." Oosterlinck oppert de mogelijkheid om bijvoorbeeld een fakultatief examen natuurkunde in te bouwen voor de studenten met een minder sterke wiskunde-achtergrond. "Bij de ingenieurs wordt immers nooit zuivere wiskunde gebruikt, enkel toegepaste wiskunde, net zoals in de natuurkunde. Misschien is de kennis van natuurkunde zelfs een geschiktere parameter om iemands talenten te meten."

Fluisteren

Professor Roger Holvoet, hoogleraar wiskunde en jurylid in de jaarlijks georganiseerde wiskunde-olympiade, een wiskundewedstrijd voor scholieren, is niet te spreken over deze gang van zaken. Al jaren is de KU Leuven voorstander van een vermindering van het wiskundepakket in het toegangsexamen. "Die uitspraken van Van den Brande verbazen mij helemaal niet. Oosterlinck is jarenlang adviseur geweest van Van den Brande en was ook voorzitter van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid. Ongetwijfeld heeft hij dit voorstel bij de minister-president ingefluisterd. Overigens is dit helemaal geen oplossing voor het probleem. De interesse voor wiskunde blijft zeer groot. Jaarlijks doen ongeveer tienduizend studenten mee aan onze wedstrijd. Dat bewijst genoeg. De oorzaak voor de teruglopende interesse voor ingenieursstudies moet dus elders gezocht worden."

Dat Van den Brande (of zijn kabinet-adviseur) inspiratie vond bij de KU Leuven, lijkt te worden bevestigd door het feit dat er aan deze universiteit al een drietal jaar op diens voorstel geanticipeerd wordt. In de

vervolg op p. 2

Wat u er ook in mocht zien, ekologisch verantwoorde ufo's, enkele overactieve kerels die wel erg ekstreme symptomen van een of andere dollenkoeienziekte vertonen of Veto-medewerkers die het allemaal weer eens in de war willen sturen door de wereld vanuit een andere hoek te bekijken, ... u bent verkeerd. Bovenstaande foto doet niets meer of minder dan ons eventjes te laten meegenieten van een van de meest spektakulaire stunts waarmee tijdens de Ekonomika-verkiezingen om de gunst van de kiezer gestreden werd. Op de vraag hoe het met die fietsen allemaal precies in zijn werk ging, moeten wij u helaas het antwoord schuldig blijven. Maar als u even doorbladert naar pagina 3 in deze Veto, leest u alles over de vele andere aspecten van de Leuvense kringverkiezingen. Er zijn de voetballers en Japanse auto's bij Ekonomika, de bommen en ander gevaarlijk tuig bij Historia en daarbovenop nog eens lege stemlokalen bij VTK: voor elk wat wils dus.

(foto Jan-Frans Lemmens)

binnenin

Dolle koeien 4

"En onze stier is dood, ja onze stier is dood. Het was ne zotte kl't, hij stond op ene poot. Omdat 'k hem zot van de hormonen spoot, en vol met pillen goot. Nu zetten we hem op d'n boot, met zijn zieke toot. Dan zijn ze in heel Europa gek't, ... (volkswijsje uit Zuid-Engeland)

Alma 5

Uit het nieuwe Almamenu. Hamburger Kreutzfeld (licht gebakken rundsvlees in een sausje van verhit slachtafval, 76 fr.). Vegetarisch: St-Jakobschelpen (85 fr.). Zelfopschep: rundsgebraad met slabar (vers vlees met natuurlijke hormonen naar keuze). Vetosteak (biefstuk met rode steunkleur, 133 fr.)

Coca-Cola 9

OK, het zijn fascistien, die meer Indianenstammen uitgeweid hebben dan Hitler en Stalin samen (Hebben die eigenlijk ooit wel een poot uitgestoken naar de indianen? Diskriminatie!). OK een arbeidsovereenkomst bij hen is evenveel waard als de Midden-Afrikaanse muntunie. OK ze gebruiken zwarten alleen maar om hun drank de juiste kleur te geven. Maar ze kunnen tenninste cola maken, en dat kunnen ze zelfs bij Pepsi niet.

GROEP π INGENIEURS MET VISIE

INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 23 08 50 • Telefax 016 22 83 43

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven, liefst op diskette of via e-mail.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen), wat overeen komt met $\pm 1,5$ getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Ancieux

Donderdag 28 maart was het nog eens een hoogdag voor onze linkse vrienden van Veto. Roel Ancieux (sic) werd namelijk niet verkozen. Persoonlijk heb ik toch enkele bedenkingen omtrent de feiten die zich de dagen voor de verkiezingen voordeden.

Vooreerst is er het feit dat de hele studentenbevolking erop gewezen werd dat de beschuldigde Roel A. familie is van Bert en Vic Ancieux (sic). Sommige kwatongen beweren nu dat dit niks anders was dan een aanval op de Volksunie maar persoonlijk geloof ik daar niks van. Zoiets zou men enkel terugvinden in de rode rioliers en zeker niet in een blad dat gemaakt wordt voor 'alle' studenten. Want geef toe, iedere student is toch geïnteresseerd in het beroep

van de familie van zijn medestudent.

Ten tweede viel het op dat bepaalde professoren weer eens uitblonken door hun 'onpartijdigheid', waardoor ze aan de rechtenstudenten een praktisch voorbeeld gaven van wat dit begrip volgens hun inhoud (sic). Of hoe moet je anders uitspreken als "stem voor de goeden" en "stem voor Wet Wet Wet" beoordelen. "Toevallig" werden in de buurt van de Muntstraat de plakaten van Sur Plus overplakt met de boodschap (van algemeen nut) "Geen stem aan de maffia". Ik heb vernomen dat er in die buurt een of ander tijdschrift zijn hoofdkwartier heeft, maar hetwelke is me tot op heden onbekend. Als iemand enig idee heeft, gelieve het me te laten weten, zodat ik deze 'moedige' mensen eens kan gaan 'felecieieren' (sic).

Dit alles zal ongetwijfeld ertoe bijgedra-

gen hebben dat de ploeg Sur Plus de eerlijke kans heeft gekregen die ze verdiende.

Als laatste wil ik jullie erop attent maken dat de kleur waarmee jullie titel Veto geschreven wordt heel toepasselijk is. Alleen ontbreken hier nog de hamer en de sikkel en dan weet de hele Leuvense studentenbevolking waar ze aan toe zijn.

Joris Thijs
Iste kan Scheikunde.

Het adres van *Campuskrant* is Oude Markt 13, 3000 Leuven.

Ombuds

Een interview dat Veto vorige week van mij afnam in verband met de ombudsdienst werd voor bepaalde punten helaas onnauwkeurig opgetekend en/of weergegeven. In het belang van een correcte berichtgeving wil ik daarom vooral het volgende aanstippen.

1. Een vijf op twintig zal weliswaar niet noodzakelijk maar in de praktijk toch meestal fataal zijn. Een goed verstaander...
2. In geschiedenis zijn vier minpunten toegestaan, maar dan wel over maximaal drie vakken verdeeld. Vier negens zijn dus wel fataal, tenzij de vermelde compensatiepercentages kunnen worden ingeroepen.
3. Het opstellen van een examenrooster valt uiteraard niet noodzakelijk of niet uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de ombudsman. Zie artikel 11 van het eksa-

menreglement of de concrete praktijk voor het tegendeel.

4. Bij twijfel aan een reden tot uitsluiting moet (naar mijn mening) het menselijke aspect primeren. Blijkbaar geldt dat helaas niet bij twijfel (?) omtrent de keuze van een publicatieklapper.

5. Veel van de geboden en (technische) informatie is enkel voorgedienestudenten bruikbaar. De anderen zullen na dit artikel inderdaad nog steeds naar hun eigen ombudsman moeten stappen voor meer uitleg.

Veel succes toegewenst bij de examens.

Steven Vanden Broecke
Ombudsman kandidaturen
moderne geschiedenis

Veto heeft het interview wel degelijk correct weergegeven.

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 22
Nummer 28
22 april 1996

Ver. uitg.: Annemie Deckx
Hoofdredactie: Bart Eeckhout
Redaktiesekretaris: Annemie Deckx

Redactie: Kristof Braekeleire, Henk Dheedene, Martijn Graumans, Joris Janssens, Tom Michiels, Peter Røelens
Doka: Dirk Bernard, Jan-Frans Lemmens, Tom Michiels, Katrin Vandenbosch
Medewerkers: Ann Bries, Jan Cornillie, Ineke Le Compte, Gert Meesters, Kristien Michiels, Koen Thomas, Nathalie 'hoe' kan dat ik zit in Egipte' Vernimme, Yves Van Seters

Layout en vormgeving: Annemie Deckx, Henk 'zwarte kindjes stinken' Dheedene, Bart Eeckhout, Martijn Graumans, Ineke 'jij ook Henk' Le Compte, Kristien 'antenne' Michiels. Met extra dank aan de dtp'ers.

Dtp: Filip De Keukeleere, Yves De Muyter, Michaël Simonis, Hans 'langharig tuig' Vandenabeele

Spelling: Bart Eeckhout
Eindredactie: Henk Dheedene, Ineke Lecompte, Kristien Michiels

Pluimen van de week: Dirk "heeft zijn schoenen plat gelopen" Bernard

Ongewettigd afwezig: Kristof Braekeleire
Gewettigd afwezig: Joris 'aspirant hederd' Janssens, Nathalie Vernimme

Internet-Veto: <http://hagar.arts.kuleuven.ac.be/projects/veto>
e-mail: veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Oplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdag namiddag om 15.00 u

Eksamen

vervolg van p. 1

maand augustus worden kursussen 'vlakke analytische meetkunde' ingericht. Dit lessenpakket is expliciet bedoeld om de kennis wiskunde van leerlingen uit een afdeling met slechts zes uur wiskunde bij te spijkeren zodat ook zij kunnen slagen in het toegangsexamen voor burgerlijk ingenieur. Zij krijgen de kans om het toegangsexamen af te leggen in twee zittingen: één in juli over het wiskundepakket van de *humaniora* en een tweede deel in september. Het lessenpakket dient om ze op die tweede zitting voor te bereiden. Om alle scholen hiervan op de hoogte te brengen krijgen de directies en de PMS-centra rond deze tijd een brief in de bus waarin hun gewezen wordt op deze mogelijkheid die de

KU Leuven biedt.

Zo'n zomerkursus, maar ook een voorbereidend jaar ingenieur, wordt enkel aan de KU Leuven ingericht. De grootste concurrent op het vlak van ingenieursopleidingen, de universiteit Gent (RUG), doet hier niet aan mee. Over het voorstel van Van den Brande is men daar niet te spreken. Professor Noldus, dekaan wetenschappen aan de RUG, vindt de oplossing voor het probleem al te simplistisch. "Je kan het toelatingsexamen onmogelijk loskoppelen van de opleiding. Verlaag je het niveau van het toegangsexamen dan riskeer je dat vele studenten tijdens hun opleiding gekonfronteerd worden met enorme moeilijkheden. Ofwel moet je de opleiding zelf aanpassen. Maar dat kan niet zomaar. Zoiets moet gebeuren in overleg met de Industrie. Welke verwachtingen stellen zij? Tot op heden was een grondige wiskundige en technische opleiding prioritair. Overigens komt de

vraag om de instroom bij de ingenieurs te verbreden van de KU Leuven. En zo iets lijkt mij weinig geloofwaardig. In Leuven spreekt men immers uit eigen belang."

Ook professor Warriner, departementsvoorzitter wiskunde aan de KU Leuven, vindt het voorstel om het toegangsexamen te versoepelen maar niets. "Ik vind het bijzonder spijtig dat men de lat alsmaar lager legt. Wij merken al een tijdje dat de wiskundekennis van de studenten te wensen over laat. Door de afschaffing van de moderne wiskunde en het op de achtergrond schuiven van het wiskundig bewijs is het abstractievermogen van studenten er niet op vooruit gegaan. En de zomerkursus "vlakke analytische meetkunde" hier aan de KU Leuven, die is ronduit belachelijk. Op veertien dagen kan men onmogelijk studenten bijwerken en hen de vaardigheden aanleren waarvoor men normaal verschillende jaren nodig heeft. Ik vind dat men op die manier de studenten misleidt. Bovendien zal het aantal mislukkingen in de faculteit sterk toenemen. Maar ja, studentencenten kan men niet missen. Daalt het aantal studenten aan de faculteit met zelfs maar enkele procenten, dan heeft dat grote gevolgen voor het onderzoek."

De vraag is of deze hetze geen klap in het water is. Over deze materie moet immers ook minister van Onderwijs Van den Bossche (SP), die steeds een gewillig oor heeft voor de verzoeken van de Gentse universiteit, mee beslissen.

Annemie Deckx

Café De Flint

ALBATROS

Boek nu nog je laatste TD of fuif van het academiejaar
Nog enkele data vrij.
BEL NU 075/45.09.30

Apple Macintosh Performa 5200 8/800/CD

met 10 softwares (o.a. ClarisWorks)

met 10 CD-Roms (o.a. Grolier)

én met Apple StyleWriter 1200 printer

Nu: **59.990** BF incl. BTW

Speciale KUL-actie - Grote voorraad bij EasyWare

EASYWARE

AppleCentre EasyWare, Vaart 31, 3000 Leuven
Tel. 016/23 10 20 Fax 016/29 41 24

Obus ontploft

Oaast mijnen in Roenda, bommen in Israël en obussenaffaires in de Belgische politiek, is in deze periode van kringverkiezingen ook in Historia, de kring van de fakulteit geschiedenis, één en ander de lucht ingegaan. De verkiezing van een nieuw presidium voor het academiejaar 1996-1997, waarbij de ploeg Obus de belangrijkste kandidaat was, is er op het laatste ogenblik afgelast. Hoewel deze 'ontploffing' niet buiten zijn proporties opgeblazen moet worden, heeft ze toch wat stof doen opwaaien binnen Historiakringen. Ook in VTK, de kring van de burgies, liep niet alles op de bekende rollertjes, maar daar werd niet veel heisa rond gemaakt. Het 'probleem' was er nauwelijks een probleem te noemen en werd dan ook volgens de regels van het spel opgelost.

Voor Historia begon het allemaal tijdens de paasvakantie, met de terugtrekking van de enige geldige kandidaat-preses, Gunther Vanneste. Pas nadat de officiële inschrijvingsperiode al afgesloten was, werd een opvolger gevonden in Jille Floridor.

Aangezien op het late inschrijven geen reactie kwam, zag het NeuKom, het organiserende neutraal comité van Historia, op dat ogenblik geen enkele reden om de verkiezingen op de helling te zetten. De ploeg Obus (Ons Beleid, Uw Steun) begon dus, als enige kandidaat, aan de verkiezingsweekcampagne. En toen kwam de kink in de kabel.

Eerlijk

Enkele leden van Obus konden blijkbaar niet echt aarden in de ploeg en in volle verkiezingsweek kwamen ze met een nieuwe groep en een nieuwe kandidaat-preses aanzetten, Franky Bostyn. Bostyn zou aanvankelijk, bij de prille oprichting van de ploeg, vice-preses worden, maar na de terugtrekking van de eerste kandidaat hielp hij enkel nog als losse medewerker aan de campagne mee. Het NeuKom kon, op basis van wat voorafging, deze wel erg late kandidaat niet weigeren, maar legde toch een speedvergadering in, in een po-

ging de twee ploegen te verzoenen. Toen bleek dat dit niet zou lukken, oordeelde het NeuKom dat het beter zou zijn de verkiezingen meteen helemaal af te gelasten.

Een eerlijke strijd kon het volgens hen niet meer worden, aangezien enerzijds de 'eerste' ploeg al aan een campagne begonnen was en anderzijds de 'tweede' ploeg kennis had van alle Obusprogramma's. Bovendien was onduidelijkheid ontstaan over de samenstelling van beide groepen, een logisch gevolg van het vele over en weer geloop.

Lollig

Om het akute probleem van opvolging op te lossen, haalde NeuKom er de statuten van Historia bij, en vond er een artikel dat de verkiezing van een nieuw presidium regelt wanneer er geen officiële kandidaten zijn. Deze week nog is er een eerste verkiezing, waarbij in principe alle leden van Historia verkiesbaar zijn, als kandidaat-preses. Wie vijf procent van de stemmen achter zijn naam ziet verschijnen, is dan officiële kandidaat, tenzij hij of zij zich binnen de drie daaropvolgende dagen terugtrekt. Wie verzuimt dit te doen of wie er gewoon mee door wil gaan, moet een ploeg vormen, en kan daarmee op 2 mei verkozen worden tot preses Historia 1996-1997.

"Kampagne voeren die enigzins invloed zou kunnen hebben op de stembusgang" is ten strengste verboden, en ook de lolligaards onder de geschiedenisstudenten die het allemaal nog wat complexer zouden willen maken, hebben het nakijken: de 'lolploegverkiezingen' worden helemaal afgelast. Toen Veto peilde naar reacties van het huidige Historiapresidium, stak preses Claude Seyns zijn persoonlijke ontgoocheling niet onder stoelen of banken: "Ik vind het heel jammer dat er mensen zijn die met hun kring slagen, zeker als je weet dat anderen er heel hard voor werken. Mensen zouden meer moeten nadenken en niet zo licht over bepaalde zaken gaan."

Simpel

Voor wie het allemaal niet meer kan volgen, zijn er nog de VTK-verkiezingen. Daar verliet ook niet alles helemaal normaal, maar rustig bleef het wel. Er was bij de burgerlijke ingenieurs in spé onder ons, slechts één ploeg met één kandidaat-preses.

absoluut neutraal gebleven."

Naaft de echte ploegen waren er ook zes lolploegen die vooral niet verkozen wilden worden. Twee lolploegen sprongen in het oog. Ploeg Sabotage stak zijn bedoelingen niet onder stoelen of banken. Duistere mafia-achtige figuren slaagden erin geregeld een activiteit van de concurrentie op stelten te zetten en wisten de medemens middels een waterpistool op gezette tijden van geld of leven te beroven. Sabotage sleepte een verdiende derde plaats in de wacht en werd zo de eerste lolploeg in de uitslag. Barbie Q was dan weer de traditionele lolploeg der laatstejaars. Het lolploegenfeest werd afgerond met een openluchtantus, alweer op het Ladeuzeplein.

Strijd

Na nog een dag verkiezingspret in de Dekenstraat mocht er op donderdag uiteindelijk gestemd worden. Na de erg nipte overwinning van Route 66 vorig jaar werd er met meer dan gewone belangstelling uitgekeken naar het kiesresultaat. Erg spannend werd het echter niet. Ad Venture haalde met meer dan duizend stemmen ruimschoots het dubbele van voornaamste concurrent Phoenix. Winnaar en verliezers konden 's avonds hun roes en kater wegdrinken op de verkiezingskantus, die het einde van de pret inluidde voor de economiestudenten.

Alle loltrappertij die nu eenmaal bij een verkiezingsweek hoort ten spijt, viel er om en rond het Ladeuzeplein toch ook wel een kritisch woord. Vele studenten die in de

Ekonomikaverkiezingen mogen iets kosten

Ondergang avondland nipt vermeden

Oe voorbije week hield Ekonomika zijn jaarlijkse kringverkiezingen. En zo iets gaat niet zonder slag of stoot voorbij, tot meerdere eer en glorie van de handige student die links en rechts zijn graantje kon meepikken van de gratis vaten en junkfood die hem overal werden toegestopt. Ploeg Ad Venture haalde de grootste stunt uit en haar aanvoerder Sven Van Steelandt wordt bijgevoel de nieuwe preses.

Centrum van de liefdadigheid jegens de medestudent was in het begin van de week het Ladeuzeplein. Op maandag en dinsdag mochten de twee 'serieuze' ploegen daar hun zin doen al naargelang hun budget hen dat toestond. En dat budget bleek behoorlijk groot te zijn. Beide ploegen hadden zich van enkele stevige sponsors voorzien. Ploeg Ad Venture slaagde er zelfs in een Japans automerk voor haar euhm kar te spannen.

Maandag lag het Koning-Boudewijnstadion even op het Ladeuzeplein. Ploeg Ad Venture had in het kader van een wedstrijd van de Generale Bank een levensgroot tafelvotbalspel uitgevonden. Daarin trad het nieuwe kandidaat-presidium aan tegen een vedettenploeg die voor een groot deel

bestond uit de Aderlechtverdediging (Ruijts, Doll, Crasson), versterkt met ondermeer Gouden Schoen Paul Okon. De Australiër die serieus overhoop ligt met zijn eigen kampioenenploeg Club Brugge kon het blijkbaar best vinden met de paarsvaten. Als daar maar geen transfer van komt!

Truukje

Met deze mooie stunt, die de nationale pers haalde, werd ploeg Ad Venture meteen de favoriet voor de eindstrijd. Dat zullen ze ook wel bij de concurrentie van Phoenix beseft hebben. Op dinsdag lieten zij het Ladeuzeplein nog wel eens vollopen met het luidruchtige spektakel van hun brommertjesraces, maar dit schouwspel miste de originaliteit waarover Ad Venture blijkbaar wel beschikte. Ad Venture schoot met het optreden van Gorki in de nieuwe Alma trouwens nog een tweede keer in de roos. Toch was het opvallend dat er van het vorige presidium niemand meer kandideerde. "Dat hebben we bewust gedaan," zo vertelt ons iemand van de oude Ekonomika-ploeg. "We hebben zelf teveel slechte herinneringen aan de verkiezingen van vorig jaar waar de oude ploeg nogal openlijk voor onze tegenstanders partij koos. Wij wilden dit jaar die fout niet maken en zijn

NEW YORK
vanaf **16.990,-**

Lijnvlucht Brussel-New York heen en terug in economy, 2 overnachtingen in vierpersoonskamer in hotel Newton**, inclusief helicoptervlucht en nog veel meer... Vraag onze brochure.

LOS ANGELES
vanaf **20.990,-**

Vlucht Brussel-London-Los Angeles heen/terug in economy. Luchthaventaksen: 1.300,-

Meer dan 2000 bestemmingen aan SUPER-PRUIZEN

CONNECTIONS.
THE TRAVELLIN' GENERATION
3000 Leuven, Tienestraat 89 TEL. 016/29.01.50 FAX. 016/29.06.50
3500 Hasselt, Demestraat 74 TEL. 011/23.45.45 FAX. 011/23.16.89
TELEsales: 02/511.12.12 Lic. est. A1919

Bij de stembusgang bleef het echter een beetje te kalm. Het vereiste aantal stemmen werd niet gehaald, wat volgens Jan Ramon van VTK "eerder het gevolg is van het feit dat slechts één ploeg opkwam, dan van desinteresse bij de studenten. Vorig jaar waren er namelijk twee ploegen, en toen was de opkomst massaal." De huidige Raad van Beheer van (vzw) VTK heeft, zoals twee jaar geleden ook al eens gebeurde, de verkiezingen toch geldig verklaard, wat nog eens bekrachtigd werd door een handtekening van elk presidiumlid van de huidige ploeg. Hoe simpel het allemaal toch kan zijn.

Kristien Michiels

buurt van de Centrale bieb op kot zitten konden deze week alvast uit hun studieschema schrappen wegens de geluidsoverlast van de 'Economie-invasie.' En bij Germania — dat voor de paasvakantie de overschot van zijn werkinggeld aan de eigen bibliotheek schonk — zullen ze ook wel eens groen gelachen hebben met de gulheid waarmee de preseskandidaten van Ekonomika hun kiespubliek verwinden. Maar het is al langer dan vandaag geweten dat verkiezingen, groot of klein, niet de meest geschikte periode zijn voor een politiek korrekt gedachtengoed.

Bart Eeckhout

(foto Jan-Frans Lemmens)

(foto Jan-Frans Lemmens)

"Ik heb geen enkel probleem met natuurlijke hormonen"

Wachende koeien. Vroeger kwam je ze alleen tegen op een doosje smeerkaas, tegenwoordig zitten ze overal. De dolle koeien hielden de afgelopen weken zowat heel Europa in de ban, in die mate zelfs dat de faculteit Landbouwwetenschappen er dinsdag een info-avond aan wijdt. "Mutatie in de ruimtelijke eiwitstructuur", zo verklaarde professor Verachtert ons het ziektebeeld. Wat volgde was een geleerde en boeiende uitleg over aminozuren en aaneenschakelingen van molekulen. Veto knikte begrijpvol, in de veronderstelling dat de trouwe bandopnemer alles wel zou registreren. Toen dat laatste niet gebeurde bleek, kwam er meer dan één spuitje aan te pas om de dolle redacteuren weer tot bedaren te brengen. Rekonstruktie van een interview dat heel wat poten in de aarde had. Net als een koe trouwens.

Wetenschappers sluiten zich op in hun ivoren toren, zo luidt een veel gehoorde kritiek op de academische wereld. Geleerden zijn niet op de wereld betrokken en bieden geen oplossingen voor concrete en actuele maatschappelijke problemen. De faculteit Landbouwwetenschappen probeert al een tijdje dat beeld bij te stellen.

"De hormonenkwesie, het mestactieplan, afvalverwerking of nu de perikelen rond de dolle koeien bieden de wetenschappers een uitdaging om hun kennis te toetsen aan concrete maatschappelijke fenomenen. Wetenschappers moeten niet bang zijn zich ten dienste van de samenleving te stellen. Komplexe problemen begrijpelijk maken voor een grote groep mensen is een essentieel onderdeel van onze taak", stelt professor Verachtert niet zonder idealisme.

Veto: Hoe schadelijk is de dollekoelziekte nu eigenlijk voor de mens, of voor andere diersoorten?
Prof. Hubert Verachtert: "Dat is één van de belangrijke vragen waar nu een antwoord op gezocht wordt. Men stelt de aangroei vast van een abnormaal eiwit bij de koe. De mens maakt gelijkaardige proteïnen aan. De muis vormt er nog andere, de kat ook en ga zo maar door. De vraag is dan of de mens gevoelig is voor dat abnormale eiwit. Vindt er een overdracht plaats van het ene species op het andere? De dollekoelziekte wordt niet veroorzaakt door een virus zoals bijvoorbeeld de varkenspest, maar daar moet dezelfde vraag gesteld worden."

"Het is alleszins zo dat bij andere dieren gelijksortige symptomen aangetroffen werden, bijvoorbeeld bij schapen. Daar spreekt men over scrapie. Ook daar ligt de oorzaak bij een verandering in de moleculaire structuur van eiwitten. Maar vreemd genoeg heeft men de bevolking nooit afgeraden schapenvlees te eten."

Gaia

Veto: U suggereert dat de ophef rond de dolle koeien overdreven is?

Verachtert: «Neen. Het risico is relatief klein, maar niet onbestaande. Natuurlijk is de aandacht overdreven. Maar ik begrijp het standpunt van de bewindvoerders evenzeer. Zij willen niet het risico lopen door nu te talmen later het verwijt te krijgen niks gedaan te hebben.»

"Zo'n massale beestenslacting is voor iedereen een nachtmerrie. Voor de man in de straat, voor de politici en voor de boeren. Maar het is nu eenmaal de meest efficiënte methode. Hetzelfde is met de varkenspest gebeurd. Eerst werden er schuikringen afgebakend en dan werden systematisch alle risikovolle dieren gelijkwieder. Zieke dieren moeten uit de kudde, anders tasten

ze de hele stapel aan. De situatie in Engeland is het beste bewijs dat je beter geen halve maatregelen treft."

Veto: Zegt u dan: zo'n ziektes en de slachting als gevolg daarvan, dat hoort nu eenmaal bij de industriële veeteelt?

Verachtert: «Ik zou de schuld niet zozeer bij de intensieve veeteelt leggen. Ik heb al het voorbeeld gegeven van die schapen-ziekte. Die schapen werden niet op industriële wijze in grote kweekstallen gefokt, hé. Het kan geen kwaad kritisch te staan tegenover de recente ontwikkelingen in de landbouw, maar we mogen toch ook niet in de slogantaal van Gaia vervallen.»

Veto: Maar is de fundamentele oorzaak van al die problemen niet dat de landbouw de etiek uit het oog verloren is?

Verachtert: «Dat was misschien twintig jaar geleden zo, maar die tijd is al lang voorbij. Kijk naar de massa wetenschappelijke publikaties over stalhygiëne en dergelijke. Een hygiënisch, leefbaar bedrijf is immers in ieders voordeel.»

Veto: Als je een dier voedert met slachtafval van de eigen soort, vraag je toch om moeilijkheden?

Verachtert: «Niet noodzakelijk. Het veevoeder is inderdaad één van de mogelijke oorzaken van de dollekoelziekte, maar dat is lang niet zeker. Er gaan verschillende hypoteses rond in de wetenschappelijke wereld. Zo is het ook mogelijk dat de ziekte verspreid wordt via besmette hooimijten. Normaal vormt het verwerken van het proteïnerijke slachtafval tot veevoeder geen enkel probleem. Het afval wordt immers verhit, zodat alle schadelijke elementen en

ziektekiemen geneutraliseerd worden. Het is mogelijk dat die verhitting niet altijd voldoende geweest is, met alle gevolgen van dien. Uiteraard is het waanzin om onbewerkt afval onder het voer te mengen, maar ik kan me niet inbeelden dat dat gebeurd zou zijn.»

Veto: Kan de wetenschap het risico op zo'n epidemie niet voorspellen en anticiperen?

Verachtert: «O, maar voor de wetenschap is die dollekoelziekte niets nieuws. Tien jaar geleden werden al gelijkaardige gevallen vastgesteld. Dat Engeland een probleem heeft met dolle koeien is ook al langer bekend. Maar men heeft daar gearzeld om doeltreffende maatregelen te nemen. En de manier waarop men het dan uiteindelijk bekend gemaakt heeft... tja, dat is vragen om massahysterie.»

Veto: Ruikt de wijze waarop nu op het kontinent gereageerd wordt niet naar revanche vanwege de Europese Gemeenschap tegenover een lidstaat die altijd dwars ligt en nu zelf in nood verkeert?

Verachtert: «Je zou ook omgekeerd kunnen reageren. Engeland wilde altijd koste wat het kost zijn veepestal beschermen. Zij dachten dat ze in een veilige positie zaten op hun eiland, omdat zieke dieren er gemakkelijk uitgehaald konden worden. Wel, nu kunnen wij die redering omkeren. Gelukkig dat die ziekte uitbrak op een eiland. En laat ze daar nu maar zitten. De gemakkelijkste manier om de ziekte tegen te houden is ze in Engeland te houden.»

Veto: Ondertussen komt de vleesindustrie wel onder zware druk van de Verenigde Staten, waar

goedkope vlees wordt geproduceerd, met natuurlijke hormonen.

Verachtert: «Dat is een probleem van een geheel andere orde. De hormonenkwesie is al twintig jaar oud. Men blijft een afdoende oplossing maar voor zich uit schuiven. Twintig jaar geleden kon je al voorspellen dat een totaal verbod hier en een toelating van natuurlijke hormonen in de VS tot eksses zouden leiden. Maar men heeft het probleem onderschat. Hetzelfde is toch ook met de mestoverschotten gebeurd. Hoelang waarschuwen wij er al niet voor dat daar een groot probleem dreigt. Maar men laat het te ver komen en dan moet men veel te zwaar ingrijpen.»

Marktbescherming

Veto: Zijn natuurlijke hormonen schadelijk?

Verachtert: «Ik heb geen enkel probleem met natuurlijke hormonen. Alle soorten hormonen worden over dezelfde kam gescheurd. Maar als hormonen per definitie slecht zijn, hoe zit het dan met al die vrouwen die de pil nemen? Natuurlijke hormonen worden door het dier zelf geproduceerd en kunnen dus onmogelijk toxisch zijn. Maar je moet ze juist gebruiken. Het is een kwestie van doseren, daarop moet men controleren. Als er tien dagen voor het slachten gestopt wordt met de behandeling, zie ik echt het probleem niet.»

"Men zegt dat dat hormonengebruik niet te controleren is. En inderdaad, met de toestanden die we nu kennen, zit de kans er dik in dat er fokkers zullen zijn die toch naar verboden middelen grijpen, ook al laat je natuurlijke hormonen toe. Sommige hormonen zijn gevaarlijk en moeten zonder pardon verboden blijven omdat ze kanker-averwekkend zijn. In de VS wordt het vlees geproduceerd op een beperkt aantal, en dus gemakkelijk te controleren, gigantische ranches. In België zit je met een doolhof van kleine en middelgrote bedrijven. Die zijn heel wat minder overzichtelijk.»

Veto: Dus heel die hetze rond natuurlijke hormonen is een kwestie van marktbescherming tegen de Amerikaanse vleesdumping?

Verachtert: «Ik denk niet dat dat het einddoel is. De boeren hebben gekonstateerd dat ze een hoger economisch rendement halen als ze hormonen gebruiken. Als je hier hetzelfde rendement wil halen als in de Verenigde Staten, waar natuurlijke hormonen wel mogen, dan kost je dat meer geld. Per kilogram voeder produceer je minder hormonenvrij vlees. Wil je evenveel vlees produceren, dan moet je meer voeder toedienen. Maar men heeft voor de gemakkelijkste weg gekozen en men is er aan gewoon geraakt. Terwijl eigenlijk de redering zou moeten zijn: als gezond vlees meer kost, dan moet het vlees maar duurder worden. Maar men heeft teveel schrik voor de reactie van de consument.»

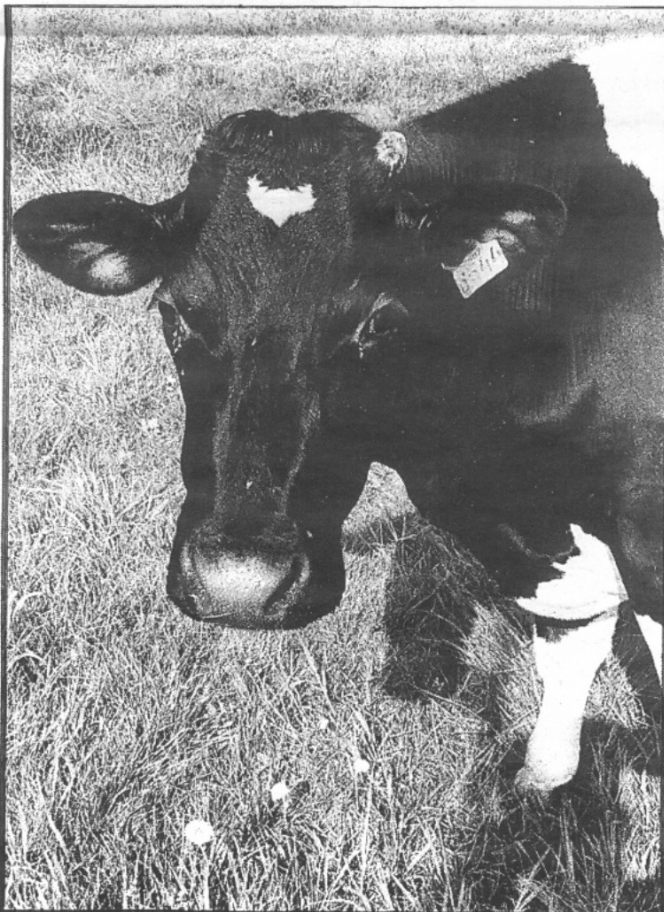
Veto: Ziet u aan een biefstuk op uw bord of er mee geknoeid is?

Verachtert: «Neen. Ik let daar ook niet op.»

Veto: Ondanks de miserie waar u dagelijks mee geconfronteerd wordt, eet u nog altijd vlees.

Verachtert: «Inderdaad.. Ik begrijp dat ze in Engeland wel twee keer nadenken voor ze rundsvlees aanraken. Maar hier is de dollekoelziekte geen reden om vlees te laten»

Bart Eeckhout
Tom Michielsens

Koetje boe

Dollekoelziekte: mysterie & drama? Info-avond op dinsdag 23 april om 20 u. in de Kleine Aula van het Maria-Theresiacollege, met de profren Wim Robberecht, Bruno Goddeeris en Hubert Verachtert.

COCKTAIL-PROVENCE
Een Frans taalbad voor 18-23 jarigen in de zonnige Provence
2-14 september 96

Vraag info & brochure bij:
KREATA/CREA-Langues
Koning Albertlaan, 32
3360 Korbeek-Lo
Tel.016/46.35.92 - Fax 46.35.96

Ook progr. van april tot sept.
voor iedereen vanaf 18 jr

De nieuwe Alma 1 bestaat een week

Parels voor de zwijnen

Je kan er niet naast kijken, ze is er en ze mag gezien worden, moedersmooste Alma numero uno. Deze week opende ze voor het eerst haar deuren. Duizenden studenten kwamen er een kijkje nemen, testen er alle nieuwe systemen uit en aten het bekende Alma-eten. Veto stond erbij en keek ernaar.

Zo op het eerste gezicht is het waar wat de trotse gerant Van Eyken over onze nieuwe Alma vertelt: "Het is een pareltje. En praktisch". Hygiënisch is het in ieder geval. Alles straalt een witte en frisse animo uit, goed verlicht en goed verlucht. Voor velen is het ook een opluchting om van een wettelijke scheiding tussen rokers en niet-rokers te kunnen genieten. Aan de ene zijde van het buffet bevindt zich de rookvrije wintertuin, aan de andere kant een heuse kafeteria waar rokers hun ding kunnen doen. Ook op vlak van bediening is het verschil met de vroegere Alma 1 opvallend. Het 'free-flow'-systeem van Alma 2 is gewogen, goedgekeurd en overgenomen.

Van Eyken: "Waar er vroeger één lijn-buffet was voor warme en koude maaltijden, zijn er nu zes voorzien. Verder is er een aparte bar, waar je gebakjes, broodjes en warme dranken kan kopen, en ook een ijskraampje. Hierdoor is een snelle service en een vloeiende studentenstroom gegarandeerd. Gedaan met hongerige rijen en lauwarme maaltijden, minder stress voor de klanten en voor het personeel. Je hoeft ook niet meer te wachten voor een volgeladen afvallift; je plaatst het bestek in het daarvoor bestemde vakje en het bord op de lopende band. Zo is de student medeverantwoordelijk voor een propere omgeving. Want wat er ook over de nieuwe Alma gezegd wordt, het is proper. De toiletten zijn volledig van technische snuifjes voorzien: verlichting en verfrissing gebeuren automatisch."

Kaarten

Vraag is natuurlijk in welke mate die klanten al hun weg naar de nieuwe Alma gevonden hebben. Van Eyken: "Er komen nu al ongeveer tweeduizend klanten per dag. Dat is een rekord, en dan zijn we nog niet in de rekordmaand oktober. Die is dit jaar nog veelbelovender, want in oktober opent het gebouw van groep-T haar deuren. Nu komen hier vooral studenten van de fakulteiten Letteren, Psychologie en Pedagogie. We liggen daarvoor op de juiste plaats. Je ziet ook dat het hier heel wat studentikozer aan toe gaat. Vanmorgen, bij het ontbijt, zaten er hier zelfs te kaarten. Dat zag je niet meer in Alma 1... ik hoop dat de studenten hun nieuwe Alma meer als een eigen ontmoetingsplaats gaan beschouwen."

"Het is natuurlijk afwachten. Want veel studenten komen nu kijken omdat Alma 1 iets nieuws is. Ten nadele van Alma 2, zodat er een beetje 'jaloezie' is. Maar dat is 'goede' concurrentie. Binnenkort zal Alma 2 zelf verbouwd worden (de afwasruimte en de WC's worden vernieuwd en naar de begane grond gebracht) en Alma 3 zal niet lang op zich laten wachten. Die laatste breidt dan zelf uit door kafeteria 'De Spuyt' over te nemen. En dan is het alleen nog wachten op de opening van een Almakafeteria in het gebouw van groep-T. Maar dat is toekomstmuziek."

Na al dit optimisme legde Veto oor en oog te luister onder tafels en stoelen van Alma 1, en ondervond dat de eerste reacties bij de bezoekers niet zo eenduidig positief waren als die van de gerant. Vele mensen vinden de nieuwe inrichting als behalve gezellig, en nogal kaal. De architectuur wordt vaak als karakterloos bestempeld. Op het spitsuur was er deze week bovendien bijwijken weinig te merken van

een 'free-flow'. Van achter het ene buffet (duurdere maaltijd) keek een personeelslid verveeld naar een ander, onderbezet buffet (waar het goedkoper is).

(foto Tom Michielens)

Ook het afzuimsysteem verliep niet helemaal zoals verwacht. Vaak ontstonden lange rijen van al dan niet gestresseerde studenten die aan de band aanschoven tot ook zij eens "verantwoordelijk mogen zijn voor een propere omgeving". En als je jas achteraf besmeurd bleek door de schot van die klungelige of opdringerige wachtende achter je, moest je eerst een kwartiertje geduld hebben vooraleer er één van die twee waterkraantjes vrij was om de maffie af te wassen. Het oordeel zou bijgevolg streng kunnen zijn: Alma 1 is, moei of niet mooi, niet echt honderd procent in zijn moderniseringsopzet geslaagd.

Ook enige nuancering wat betreft het klantenbezoek is hier op zijn plaats. Eerst en vooral was er de grote toevloed tijdens de eerste week van het vernieuwde studentenrestaurant, die voor een groot deel voortkwam uit nieuwsgierigheid, zoals gerant Van Eyken hierboven al terecht opmerkte. Die eerste dagen vielen daarbij nog eens samen met enkele kringverkiezingen. Al op haar eerste "normale werkdag", werd Alma 1 overspoeld door massa's studenten die een graantje wilden meepikken van de activiteiten die de Ekonomikploeg Ad Venture er organiseerde, zoals het optreden van Gorki.

Prehistorisch

In die zin ontstaat een vertekend beeld, niet alleen van het aantal Almagangers, maar evengoed van een eventuele 'slechte' werking. Misschien zijn door deze studenteninvasie wel enkele kinderziekten aan het licht gekomen, waarvoor een oplossing gezocht moet worden, maar een grondige en grondige evaluatie heeft pas zin na een periode van "normaal" werken.

In 1984 verzorgde vzw Alma 31 procent van de warme maaltijden in Leuven, dit jaar overtrof ze dit met een 33,5 procent. In 1995 leverde Alma anderhalf miljoen warme maaltijden, en dit met 160 vastwerkende personeelsleden en 500 à 600 jobstudenten. De omzet bedroeg 375 miljoen, met daarbij nog 110 miljoen overheidsubsidies voor het Vlaamse onderwijs en voor een drie miljoen Belgische frank aan wisselgeld van een zestig drankautoma-

ten. Tegen 1997 verwacht Almadirekteur Toon Martens een stijging in het marktaandeel van ongeveer 10 procent door de werking van de groep-T kafeteria en de verkoop van vacuum voorverpakte maaltijden. Toch is het niet allemaal rozegeur en manschijn die uit de Almakeuken opstijgt. Het absolute aantal maaltijden dat Alma omzet is dit jaar immers gedaald.

In onze Internettijd klinken die vacuumverpakkingen een beetje prehistorisch in

luxie, maar noodzaak — al was het maar om 'practical jokes' te vermijden.

Maar langs welke 'via securi' betalen als het Internet een verzameling van wat gaten? En wat met het geheime bankkaartnummer? Het antwoord op al deze vragen heet 'Proton'. De berichten tussen de Protonkaart en de universiteitscomputer zijn onontcijferbaar voor krakers, en dus wel degelijk veilig. Maar of het gebruikt gaat worden, valt nog af te wachten. In ieder

de oren, maar voor de cybereters onder ons is er méér. Netvision (een spin-off van de KU Leuven) en Banksys (Bancontact & Mr. Cash) hebben hun 'brains' bij elkaar gestoken en het resultaat is een systeem waarmee je via Internet 'e-mail'-maaltijden kan bestellen en betalen. Dit laatste is geen

geval, Alma begint met dit betalingssysteem via Internet in zekere zin aan een experiment van Europees niveau. De vraag is dan nog hoelang het duurt tot die bestelling op plaats van bestemming komt.

Koen Thomas

NEW YORK N.Y. LEUVEN OUDE MARKT JAZZ RALLY
DINSDAG 30 APRIL 1996

OUTSIDE PODIUM at 6.30 p.m.

The Brussels Jazz Orchestra
Wizards of Ooze
Plug

Big Band
Acid Jazz

INSIDE PODIUM at 11 p.m.

AD FENDIM	Michael Pore Quartet	Madison Jazz	DE BEUSE	Henrick Bronckman Quartet	Madison Jazz
ARIGAZIA	The Blues Company	Moons	DE WIERALT	Ben Shry, G. Vermeulen &	Madison Jazz
AFRO	The Vinyl 33 Trappers	Madison Jazz	ECLIPS	Vin Vermeulen Trio	Latin Jazz
ALTYNDALS	Snail Power	Funk Jazz Band	EB&S	Public Company & Friends	Acid Jazz/Funk
BURKULDIS	Massa Sintonia Orkest	Funk Jazz	GLUCKS	Gregory Hebert's	Madison Jazz
CAIN 82	Chen Dore	Acid Jazz/Funk	HEI FISHEN	Ward	Acid Jazz
CHALISTAN	Rene	Funk Jazz	KUJANI'S PLACE	Cybil Whitley	Jazz'n'Blues
DE RIJENHOUT	Richard Goldburg Trio	Funk Jazz	LA FINE	Jazz'n'Blues	Blues
DE GRIET	Richard Goldburg Trio	Funk Jazz	LA FINE	Felixy Williams & Paolo Lovati Duo	Madison Jazz
DE GRIET	Richard Goldburg Trio	Funk Jazz	LA FINE	Gregory Hebert	Madison Jazz
DE GRIET	Richard Goldburg Trio	Funk Jazz	LA FINE	Oliver Letwin Quartet	Latin Jazz/Madison Jazz
DE GRIET	Richard Goldburg Trio	Funk Jazz	LA FINE	Ben Shry Jazz Quartet	Madison Jazz
DE GRIET	Richard Goldburg Trio	Funk Jazz	LA FINE	Gregory Hebert	Acid Jazz/Funk Jazz
DE GRIET	Richard Goldburg Trio	Funk Jazz	LA FINE	Janet Weiss Solo	Funk Jazz
DE GRIET	Richard Goldburg Trio	Funk Jazz	LA FINE		

Van vierkant tegen naar vierkant voor

ees nu eens eertijk. Als je Afrika-
kanen alleen maar uit strip-
verhalen kende, dan zou je
denken dat ze allemaal dikke lippen
hebben, lui zijn en hun werkwoorden
in de infinitief laten staan: "Ik erg
moe zijn." Stripverhalen hebben lang
onder vuur gelegen voor het versprei-
den van zulk politiek incorrect ge-
dachtegoed. En terecht. Alleen verge-
ten critici vaak dat de verguisde strips
in de periode waarin ze gemaakt wer-
den, volledig akseptabel waren.

Strips huppelen als commerciële cultuur
trouw kwispelend achter de publieke opinie
aan. Auteurs kunnen het zich niet veroor-
loven om de publieke opinie voor het hooft
te stoten, want de verkoopsijfers van hun

strips zouden wel eens kunnen gaan dalen.
Dat geldt tenminste voor de mainstream,
die de beste perspectieven biedt voor een
overzicht van Afrika in stripverhalen.

Als je zulke strips jaren na publikatie
leest, merk je dat enkele standpunten toch
niet meer zo vanzelfsprekend zijn. 'Kuifje
in Afrika' is het bekendste voorbeeld van
een te manifeste uitdrukking van de foute
tijdsgeschiedenis van de jaren dertig. Het verhaal
hier en daar rondt racistisch en is alleen
interessant als voorloper van de latere, ge-
niale 'Kuifjes'. Zwarten zijn in deze strip lui,
primitief, afhankelijk van blanken en zijn
geregeld verwickeld in stammenoorlogen.

Kannibalen

In Vlaanderen heeft 'Suske en Wiske'
zich bezondigd aan een racistisch uitgaans-
punt in 'De Gramme Huurling'. In dat al-
bum krijgen de voor alle zekerheid blauw-
huidige Blippies de rol van de zwarten in
'Kuifje in Afrika'. Tipisch in beide genoem-
de strips is de zwart-wit (1) afbeelding
van de (slechte) plaatselijke tovenaars ten
opzichte van de (goede) missionarissen. De
tovenaars zijn intriganten, die okkulte kun-
sten gebruiken om schade aan te richten,
terwijl de missionarissen onfeilbaar zorgen
voor de ontwikkeling van de domme en
luie massa.

'Nero' is een iets ander geval. Sleen
staat bekend voor zijn liefde voor Afrika en
vooral de Afrikaanse fauna. Om die reden
werd hij zelfs beheerder van het WWF in
België. Zijn voorstelling van Afrikanen was
in den beginne helemaal niet zo liefdevol:
Sleen gebruikte de stereotiepe voorstelling
van Afrikanen, zoals hij nu nog Arabieren
met tulband en kromme dolk ten tonele
voert. Afrikanen in 'Nero' hebben een he-
vig en nauwelijks te onderdrukken nei-
ging tot kannibalisme. Doorheen de vele

safari's van Sleen evolueren de Afrikaanse
personages dan wel van clichématig naar
echt, maar het kannibalisme blijft als satir-
sch element aanwezig.

Eigenlijk beginnen 'Suske en Wiske' en
'Nero' pas vanaf eind jaren zestig, begin ja-
ren zeventig een getrouw beeld te schet-
sen van de Afrikaanse situatie. Een 'Nero'
als 'Baringo' of een 'Suske en Wiske' als
'De pompenplanters' laten een veel ge-
nuanceerder beeld zien van respectievelijk
het Afrikaanse continent en ontwikkeling-
samenwerking.

Vertiefd

Vanaf de jaren tachtig heerst er in de
stripwereld een hernieuwde interesse voor
Afrika. Omdat nog altijd zeer veel strips in
Frankrijk en België worden gemaakt, speelt
de postkoloniale kater een grote
rol. Twee jeugdreeksen die ook
voor volwassenen interessant zijn,
spelen zich af rond de periode van
de dekolonisatie. 'Alice en Leopold'
is een tijd voor de dekolonisatie
gesitueerd. De reeks vertelt over
twee kinderen die samen opgroeien
op een plantage in het toenmalige
Belgisch Kongo. Tussen de on-
schuldige verhaallijnen door wordt
een zeer genuanceerd beeld ge-
schetst van Afrika in het koloniale
tijdperk. Noch de wredeheden van
de kolonisator (opa zou niet vies
zijn van lijfstraffen voor de Afri-
kaanse werkers), noch die van de
plaatselijke stammen worden uit de
weeg gegaan. De reeks ademt tus-
sendoor een diepe verbondenheid
van het Afrikaanse en het Europe-
se volk uit, die uitmond in het ge-
zamenlijk vechten tegen racistisch
of ander onrecht.

Een gelijkaardige jeugdreeks is
'De avonturen van Jimmy Van
Doren'. In de jaren zestig geraakt
Jimmy, een tiener, verliefd op Afri-
ka. Wat aanvankelijk een zoektocht naar
zijn verloren gewaande vader is, wordt een
lichtvoetige, maar pertinente blik op raciale
kwesties na de onafhankelijkheid. Een al te
vooruitstrevende president
wordt vermoord en een ma-
riette van de blanke elite
komt aan de macht. Of Jim-
my geraakt een vriendje
kwijt, omdat deze ontdekt
wat de blanken allemaal
mispeuterd hebben in het
koloniale tijdperk (en erna).

Meer en meer wordt de-
ze reeks een ode aan de Afri-
kaanse cultuur en een ana-
lyse van de kultuurschok die
ontstaat door de introductie
van onaangepaste Europese
standaarden in de Afrikaanse
samenleving. In het enkele
maanden geleden verschen-
nen achtste deel, 'Het gezicht
van God', behandelen de au-
teurs een godsdienstkwestie.
Een oude missionaris pro-
beert de ontdekking van een
heel oud Afrikaans beeld
met het gezicht van God te
verhindern. Hij vindt zulke
beelden heiligschennend.
Toch loopt er ook een goeie
missionaris rond, zodat goed
of slecht in deze reeks niet
afhangt van geloof of pig-
ment.

Zeep

Een andere reflectie op
het kolonialisme kan je vin-
den in 'Missié Vandsandi'
van Hermann (bekend van
'Jeremiah' en 'Torens van

Schemerwoude'). Een ex-koloniaal wordt
terug naar Afrika gezonden om er een boek
over Afrikaanse kunst te schrijven. Ter
plekke blijkt niet alleen de kunst, maar ook
de rest om zeep te zijn. De strip biedt een
harde analyse van de corruptie en het ver-
val van de Afrikaanse maatschappij, maar
sparta ook de blanken niet. De sinische
Hermann laat alleen gedesillusioneerde

personages en lezers achter.

Met de hoosse van historische strips in
de jaren tachtig volgde ook de historische
strip over Afrika. 'Zoeloland' is daar een
resultaat van. Deze reeks vertelt over ver-
schillende woelige episodes in de geschied-
enis van zuidelijk Afrika rond 1880. De Zoeloes
zelf spelen eigenlijk de hoofdrol, ook al
voeren ze strijd met de blanken. Om de
identifikatie van de lezer te vergemakelij-
ken, zijn er natuurlijk enkele goede blan-
ken, die de Zoeloes waarderen. En, zoals in
'Jimmy Van Doren', geraakt een blanke
jongen verliefd op een zwart meisje. Gelij-
kaardig in opzet is 'Scorpio', een Vlaamse
volwassenenstrip over Kenya rond de
eewwisseling. Deze niet zo slechte en uit-
steekend gedocumenteerde poging om in
Vlaanderen volwassenenstrips te maken, is
kommercieel jammerlijk geflopt en dus ook
stopgezet.

De identifikatie blijft een probleem
voor auteurs die Afrika in de picture willen
zetten. Alle tot nu besproken strips gebrui-
ken een blank personage om de lezer mee
te krijgen. Scharre pogingen als 'Brieven
uit de bar' bewijzen dat het anders kan: dit
eksemplarisch verhaal brengt een Marok-
kaans meisje dat in Europa is opgegroeid,
met een Afrikaanse jongen samen in
Noord-Afrika.

Diamant

Opvallend is het bijna volledige ontbre-
ken van verhalen over het Zuid-Afrika van
de twintigste eeuw. Op het vrijwel onbeken-

de, maar politiek stevige 'Een avontuur van
Jacques Gallard' na, hebben stripmakers
zelden hun nek uitgestoken om de wantoe-
standen aan te klagen. Een Zuid-Afrikaanse
'Robbedoes' was gepland, maar is nooit vol-
tooid. Paul Geerts bereidt nu een 'Suske en
Wiske' voor over Zuid-Afrika. De hoofdrol
zal echter niet weggelegd zijn voor de Afri-
kanen, maar voor de diamant...

Gert Meesters

'De avonturen van Jimmy Van Doren', door
Desorgher en Desberg, bij Dupuis; 'Alice en Leo-
pold', door Wozniak en Lapiere, bij Dupuis;
'Missié Vandsandi' door Hermann en 'Brieven
uit de bar' door Stassen en Lapiere zijn oneshots
in de kollektie 'Vrije Vlucht' van Dupuis. 'Zoel-
oland', door Ramañoli en Durand wordt uit-
gegeven bij Geknipt Papier. 'Scorpio' van Wuyts
en Yaack is door Standaard gestopt na drie de-
len. 'Een avontuur van Jacques Gallard', door
Tipp, is door Casterman gestopt na vier delen.

Vierkante lente

Vierkant voor Afrika bracht de lente definitief naar Leuven. En zorgde voor een massa bezoekers, die van de zonnige dag en de gelegenheid gebruik hebben gemaakt om met kind, hond en de rest van de familie af te zakken naar onze 'anders op zaterdag zo rustige' studentenstad.

De Veto-eindredactie verliet voor één keer de stille lokalen in de 's Meiersstraat om een kijkje te gaan nemen op het Afrikagebeuren. Het was er druk. Kindjes raakten mama kwijt, chiro-meisjes misten de afspraak met de leidster, er werd gevochten om terrastafeltjes, kortom de gezellige drukte die we kennen van het gemiddelde zomerevenement.

Op het Ladeuzeplein zorgden optredens voor de eerste aarzelende 'out-door' danspasje van het jaar, en wie daar honger van kreeg hoefde niet ver te lopen om iets eetbaars te vinden. Op het Hooverplein kon je terecht voor Afrikaanse hapjes, worst en pittabroodjes. Ondertussen zorgden de optredens aan Alma 2 naar 't schijnt ook voor vrolijk gefeest, maar daar waren wij wegens teveel terras jammer genoeg niet bij. Dat terras, en het werk op de redactie, heeft ervoor gezorgd dat ook het afsluitfeest in Alma 2 het zonder Veto moest stellen. Maar we hebben van horen zeggen dat het een geslaagde fuif was.

Geslaagd dus, deze Afrika-manifestatie, temeer omdat Reginald Moreels enkele belofes gedaan heeft rond verdere schuldevermindering van derdewereldlanden. Iets minder geslaagd vonden wij de prijs van bijvoorbeeld een bekertje bier (50 frank). Voor een 'politiek korrekt' gebeuren mocht dat misschien wat democratischer geweest zijn.

(ile)

(foto's Dirk Bernard)

Zalige drievuldigheid komt klaar te G.

oe zal het leven in de hemel zijn waar vrome geesten zo hevig naar verlangen? Uiteraard zal de ziel als sterkere overwinnaar het lichaam opsloppen. Het gevolg zal zijn dat nu de gehele mens buiten zichzelf is en geen ander geluk kent dan, buiten zichzelf geplaatst, iets onuitsprekelijks te ervaren met betrekking tot dat hoogste goed dat alles tot zich trekt. Degenen die deze ervaring ten deel valt — dat zijn er echter zeer weinigen — vertonen sommige verschijnselen die sterk op waanzin lijken. Ze spreken enigzins onsamenhangende taal, dan weer verandert plotseling hun hele gelaatsuitdrukking. Nu eens zijn ze opgewekt, dan weer neerslachtig, het ene moment huilen ze, dan weer zuchten ze, kortom, ze zijn werkelijk buiten zichzelf.

In het begin van de zestiende eeuw schreef Erasmus bovenstaand stuk in zijn Lof der Zotheid, aan het eind van de twintigste drukt toneelgezelschap Compagnie de Koe het af in het programmaboekje van haar nieuwe stuk. En niet zonder reden. Met 'In de gloria' laten de twee heren en de dame van het gezelschap in de duistere tijden van dit fin de siècle een absurd-vrolijke noot horen. Een soort eigentijds lof der gelukzaligheid, waarin een opeenstapeling van ekstatische blijheid een tegengewicht moet vormen voor de wreedheid van de mens. Compagnie de Koe werd een paar jaar

geleden geboren uit een samenwerking tussen Bas Teecken en Peter Van den Eeden. Beiden studeerden af aan het Conservatorium van Antwerpen, en besloten vervolgens samen toneel te gaan bedrijven, eerder dan zich bij een bestaand gezelschap aan te sluiten. Opvallend in hun visie op theater is dat ze ervoor kiezen niet met bestaande teksten te werken, maar aan de hand van spontane invallen en improvisatie een tekst op te bouwen. Verder proberen ze steeds het publiek te betrekken bij wat op de scène gebeurt, en de emotie die ze op toneel brengen zo goed mogelijk over te brengen op de zaal.

Schalt

'In de gloria', het meest recente stuk van Compagnie de Koe, is ook weer geen repertoirestuk. Het is geschreven door Van den Eede, die zelf ook meedoet. De andere twee rollen worden gespeeld door Hilde Van Mieghem en Frank Fockety. Ze spelen drie naamloze personages, die om de een of andere reden in de gloria terechtgekomen zijn. Ze weten niet hoe ze daar zijn gekomen, maar het laat hen verder eigenlijk koud. Ze stellen zich trouwens helemaal nergens vragen bij, en als er al eens een probleem opduikt, wordt dat dadelijk en zonder pardon opgelost.

Het stuk begint in volledige duisternis, terwijl verjaardagsmuziek vrolijk uit de luidsprekers schalt. Als het licht aangaat, lijkt de scène dié de toeschouwer te zien krijgt ook wel even op een verjaardagsfeest. Drie mensen komen het toneel op, elk met een

bos bloemen, een fles champagne en een doos gebak. Het wordt echter al snel duidelijk dat de feestelijke sfeer zich niet tot één dag beperkt. "Het is eerder een tijdloos feest", zegt Van den Eede. Een heel leven van euforie, zaligheid en hilarische verrukking.

Ruimte

Het verdere verloop van het stuk is in feite in een handvol woorden samen te vatten, voornamelijk omdat er van enig konflikt, psychologische uitwerking van de personages, of zelfs maar een verhaal, helemaal geen sprake is. De drie acteurs gedragen zich ruim anderhalf uur lang behoorlijk apenstoned, en lijken gewoon wat in de ruimte te lallen. Het blijkt dat ze erg verliefd zijn op elkaar — en op zichzelf — en dat ze alles en iedereen fantastisch, schitterend en formidabel vinden. Soms zingen ze een liedje, soms barsten ze zonder aanleiding in lachen uit of vertellen ze elkaar vrolijke verhaaltjes. De schitterende parabel van de dinosaurus en de maan is wat dat

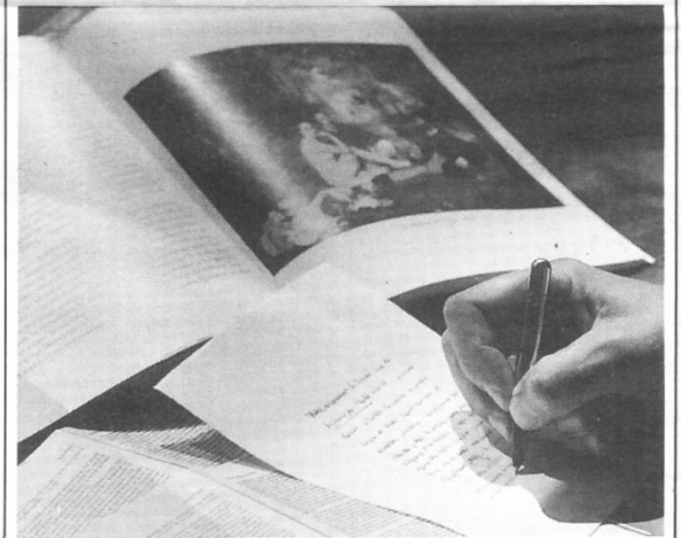
laatste betreft een topper. Kortom, van negatieve gevoelens kan er in de gloria absoluut geen sprake zijn.

Hoewel het idee van een stuk zonder handelingsverloop of psychologie op het eerste gezicht doodsaaï lijkt, is het Compagnie de Koe toch gelukt om van 'In de gloria' op zijn minst een onderhoudende, en vaak zelfs een erg amusante voorstelling te maken. Het publiek zal weliswaar niet snel op het podium klimmen om mee te genieten van de gelukzalige sfeer, zoals de acteurs meermaals voorstellen, maar de zaal ligt wel geregeld in een deuk, en er wordt duidelijk meegeleefd met de dolgelukkige drie.

Voor wie zich een avondje goed wil amuseren, en voor een keer geen zin heeft in dieptragische verhalen en bespiegelingen over leven en dood, is 'In de gloria' dus het aangewezen toneelstuk. Het programmaboekje besluit trouwens met wijze en toepasselijke raad van ene Sofokles: "Men leeft toch immers 't fierdijkt als 't verstand ontbreekt." En wie zijn wij om dat tegen te spreken.

♥ **Martijn Graumans**
♥ **Nathalie Vernimme**

Compagnie de Koe speelt 'In de gloria' op woensdag 24 april om 20.00 u in de Stadschouwburg. Kaarten kosten 400 frank. Reserveren kan op 22.21.13.

Fotografie — In de Centrale Bibliotheek loopt tot 15 mei de tentoonstelling 'Van tekst naar fotografie' over fotografie als narratieve kunst. Er wordt een volledig overzicht gegeven van de ontwikkeling van de fotografie als drager van fictie. Van de persfotografie tot de hedendaagse fotoroman worden enkele tipische voorbeelden belicht. Dat de fotoroman een heel slechte reputatie heeft gekregen, heeft vooral te maken met het lage inventiviteitsgehalte dat de meeste fotoromans kenmerkt. Daarom is de grootste verdienste van de tentoonstelling waarschijnlijk het onder publieke aandacht brengen van enkele grensverleggers in het genre, onder wie de Brusselse Marie-Françoise Plissart een speciale plaats inneemt. Zij stond onlangs nog in de belangstelling wegens haar fotografische bijdrage aan de nieuwe strip van Schuiten en Peeters: 'Het scheve kind'. Dat boek illustreerde tegelijk hoe de fotoroman en de strip essentieel verschillen en hoe ze toch ongeveer op dezelfde manier werken. Plissart werkte al veel eerder samen met Peeters: met scenario's van zijn hand maakte ze verscheidene fotoromans. Enkele foto(sekventie)s uit die romans worden nu geëxposeerd in de Centrale Bibliotheek. Wie na het bezichtigen van Plissart's werk de smaak pas echt te pakken heeft, kan ander fotowerk van haar gaan bekijken in De Blauwe Schuit op de Vismarkt (tot 22 mei). Niet te missen is de aanvullende tentoonstelling in de Centrale Bibliotheek. Zes studenten Culturele Studies hebben zich, na een workshop met Plissart, door verschillende verhalen laten inspireren voor een al dan niet narratieve fotoreeks. Zij geven er hun visie op 'De bibliotheek van Babel' van Borges, 'De man in de menigte' van Poe, en 'De andere zijde van de dood' van Marquez. (gm)

(foto Marie-Françoise Plissart)

EUROPEAN MASTER'S IN PUBLIC ADMINISTRATION

POSTGRADUAAT PROGRAMMA VAN 1 JAAR

in een Europees netwerk van zeven universiteiten en hogescholen van de Europese Unie: Brussel - Berlijn - Ludwigsburg - Leeuwarden - Liverpool - Limerick - Évora

leidt tot de titel van
GEDIPLOMEERDE IN DE VOORTGEZETTE STUDIE
VAN EUROPEAN PUBLIC ADMINISTRATION

aanvang: 1 oktober

Inlichtingen: Prof. Dr. H. Wuyts - Hogeschool Gent
E-MPA-coördinator
p./a. Erasmushogeschool
Trierstraat 84, 1040 Brussel
☎ 02/230.21.48 - ☎ 02/230.99.90
Infodag: dinsdag 30 april - 14 u.

"Coke is Christ Our King on Earth"

Jose P. Forture III is arbeider in de Coca-Colafabriek van Calamba op de Filippijnen. Niet zonder enige trots vertelt hij 'zijn' verhaal: het verhaal van een jarenlange vakbondstrijd voor een beter loon en betere sociale voorzieningen. Die hebben de arbeiders uiteindelijk gekregen, maar het is niet steeds 'fun' geweest. The Coca-Cola Company is een multinational en niet zomaar de eerste de beste. Met vijftig procent van de frisdrankmarkt in handen en vestigingen in 195 landen is het één van de grootste multinationals.

Vakbond is een vies woord voor een bedrijf dat zichzelf ziet als het prototype van de vrije onderneming in een vrije wereldmarkt. Het adagium van Coca-Cola wordt mooi verwoord in 'The Romance of Coca-Cola'

konden genieten van een gesubsidieerd flesje troost. Met militaire schepen werden de ingrediënten, de flesjes en de bottelmachines naar alle uithoeken van de wereld verscheept.

Onderspit

Coca-Cola veroverde de wereld. Coca-Cola is overal. Toen Martin Luther King vermoord werd, werd zijn weduwe Coretta per Coca-Colahelikopter overgevlogen. Bij de val van de Berlijnse muur werden de Oostberlijners getraakteerd op gratis Cola. En ook bij ons is Coca-Cola massaal aanwezig op elk cultureel en sportief gebeuren. De winstcijfers van het bedrijf zijn dan ook gigantisch. In 1993 realiseerde de multinational een nettowinst van 2,2 miljard dollar. De concurrentie, vooral Pepsi, moet het onderspit delven. Coca-Cola drijft de omzet en het aantal vestigingen in de Oosteuropo-

den maar die werkten mee met de directie van de fabriek: wij noemen hen de gele vakbonden. Dat is de reden waarom we een geheime beweging startten onder de Marcosrepressie. Het moest geheim zijn anders zouden we bedreigd of ontslagen of opgepakt kunnen worden. We begonnen in 1983 met de hulp van de Kilusang Maya Uno (één-meibeweging), de meest progressieve vakbond.»

«In februari 1987 waren er lokale vakbondverkiezingen. Wij hadden met onze geheime militante vakbond voldoende kandidaten om de 'gele' te verdrijven. De verkiezingen waren voor ons een succes. We wonnen alle vakbondposities in het bedrijf, van president tot arbeidersvertegenwoordiging. Die vertegenwoordiging is erg belangrijk bij het opstellen van de Collective Bargain Agreement (CBA, te vergelijken met onze kollektieve arbeidsovereenkomsten). Op die manier konden wij onze eisen doordrukken.

Pesos

In september '87 vonden de driejaarlijkse CBA-onderhandelingen plaats. Bij wet worden de minimumnormen voor werkomstandigheden vastgelegd. Wij vroegen loonsverhoging en andere tegemoetkomingen. In Calamba hebben we vier keer opnieuw moeten onderhandelen. Met als resultaat vijftig pesos loonsverhoging. We hadden er echter niet alleen een economische, maar ook een politieke kwestie van gemaakt.

In september 1986, tijdens de eerste vrije verkiezingen in dit land, werd Cory Aquino tot president verkozen. Hij stond achter haar want zij had de arbeiders meer sociale rechten beloofd, stakingsrecht bijvoorbeeld. Daar kwam echter niets van in huis. In '87 eisten de arbeiders een nieuwe loonsverhoging: tien pesos voor alle werkers. Ons loon was toen nog altijd niet voldoende om in onze primaire behoeften te voorzien. Toen de werkgevers op die eis niet wilden ingaan is er een grote nationale staking uitgebroken, waar ook wij aan deelnamen. Een week lang lag het hele land plat. De directie van onze fabriek nam na de staking repressiemaatregelen: al onze 265 vakbondsafgevaardigden en -leden werden ontslagen, ook ik. Wij hebben toen besloten om opnieuw te gaan staken. We hebben menselijke barrikades gevormd om ervoor te zorgen dat geen enkel colaflesje het bedrijf kon verlaten. We hielden de twee poorten bezet, vierentwintig uur op vierentwintig. En dat hebben we twee maanden volgehouden. Dat waren harde tijden. De militairen, die betaald werden door de directie, vielen ons aan met gewerkolven en stormrammen. Er viel één dode aan de stakingspiketten. Tot drie maal toe werden mensen gevangengezet; maar toen ze weer vrijkwamen staakten ze onmiddellijk voort. Na twee maanden is er door tussenkomst van het ministerie van arbeid overeengekomen dat de 265 ontslagen vakbondsleden en -afgevaardigden terug aan het werk konden. De zestien afgevaardigden die de staking eigenlijk twee maanden lang hadden geleid, mochten de fabriek niet meer binnen. Ik was één van hen.»

Jeansbroek

«We mochten enkel op de halfmaandelijkse betaaldag binnen om ons loon te gaan ahalen. Op die manier trachtte de directie van het bedrijf de lont uit het stakingsvuur te halen. We werden de toegang tot het bedrijf ontzegd.

Die boycot van de directie, die ons toch moest blijven betalen, heeft twee jaar geduurd. Uiteindelijk was dat voor ons een goede zaak. In die twee jaar hebben wij ons bezighouden met het uitbouwen en organiseren van onze vakbond. Vakbondsmen-

sen werden opgeleid en getraind.

De rechten die de arbeiders in Calamba afgedwongen hebben, zijn niet min, vertelt José. «Ons loon bedraagt nu 330 pesos per achturendag, we hebben een veertigurenweek met extra betaling voor overuren en weekendwerk en vijftien dagen betaalde vakantie.» De arbeiders hebben recht op dertig dagen betaald ziekteverlof, een ziekte- en ongevalverzekering en zwangerschapsverlof. Ze krijgen ook nieuwe uniformen: zes witte broeken, twee blauwe jeansbroeken, zes witte poloshirts, achttien T-shirts, twee paar rubber schoenen. De arbeiders kunnen ook genieten van een renteloze lening van het bedrijf en een halfjaarlijkse vergoeding voor bijscholing. Niets van dat alles zou hen echter gegeven zijn, hadden José en zijn mede-arbeiders geen harde actie geleverd.

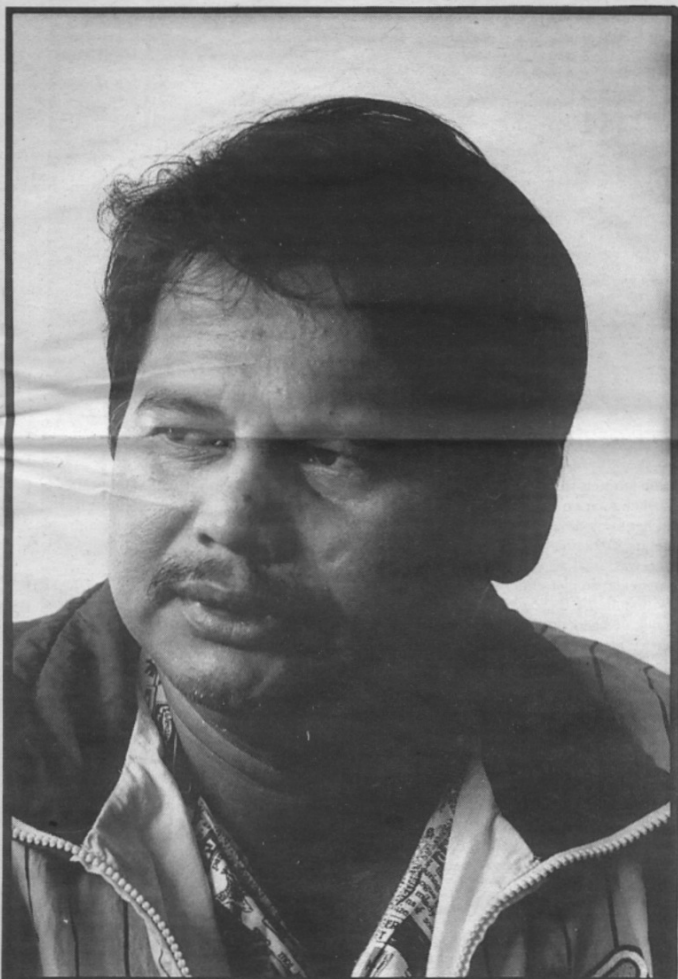
De respectabele werkomstandigheden in de Coca-Colafabrieken zijn immers het resultaat van jarenlange syndicale strijd. 'Coke is Christ Our King on Earth' is in Calamba een gevleugelde uitspraak.

De arbeiders in Calamba danken hun betrekkelijke welvaart aan Coca-Cola. Maar de bewoners van het Filippijnse eiland Negros vertellen een ander verhaal. Negros bestond voor negentig procent uit suikerplantages nodig voor de aanmaak van het zoete coladrinke. Die monokultuur kwam er onder impuls van het Internationaal muntfonds, het IMF, en de Gatt-akkoorden (Internationale Afspraken over Tarieven en Handel). De boeren, die vroeger voedsel produceerden voor de eigen bevolking, werden producenten van goedkope grondstoffen voor de multinational. Toen Coca-Cola echter ontdekte dat glukosewinning uit maïs goedkoper is, liet het de suikerplantages voor wat ze waren. De boeren van Negros zijn nu volledig geruïneerd. Ekstreme armoede is het gevolg.

Van een bedrijf dat jaarlijks vijf miljard dollar aan marketing en sponsoring besteedt, had je misschien wel wat anders verwacht.

**Jan Cornille
Annemie Deckx**

Woensdag 17/04 om 20.15 u geeft José P. Forture III een lezing in de Ginkgo Biloba, Vlamingenstraat 116. Toegang gratis. Olé.

(foto Dirk Bernard)

Whenever there is fun there is always een Filippijn

(1916): "Echt succes komt nooit vanzelf; (...) vooruitgang kan enkel gerealiseerd worden door voortdurende strijd en hard en geduldig werken (...). Hiervoor is creativiteit van het hoogste nivo nodig, moed die geen tegenslag akseptiert, koppigheid die elke tegenstand verslaat (...). En dat is het succesverhaal van Coca-Cola."

Het liberalisme dat de Coca-Cola Company zo hoog in de vaandel draagt, moet, genuanceerd worden. De echte doorbraak voor het bedrijf was slechts mogelijk dankzij de tweede wereldoorlog en de enorme steun die het bedrijf kreeg van de Amerikaanse overheid. De verkopers van Coca-Cola kregen tijdens de tweede wereldoorlog een rang in het Amerikaanse leger. Zij moesten ervoor zorgen dat de Amerikaanse soldaten overal ter wereld voor vijf cent

se landen en in Indië, traditioneel Pepsilanden, op. Ook in de Arabische landen herstellen ze van de boycot die ze na de Golf oorlog te verduren kregen. Landen als China, Ethiopië en Iran zetten nu ook hun grenzen open. "You can't beat the feeling".

Maar the Company heeft twee gezichten, vertelt José. Coca-Cola Calamba, waar José werkt, is een van de twee-entwintig colafabrieken op de Filippijnen. Dagelijks worden er 2.400.000 22 cl-flesjes geproduceerd.

José P. Forture III: «De werkgeversorganisaties voeren in samenwerking met de Filippijnse overheid een goedkope arbeidspolitiek. De arbeiders worden slecht betaald. Ik verdiende in 1983 vijftientwintig pesos per dag (dertig frank). Eén kilo rijst kostte toen acht pesos. Wij hadden toen wel vakbon-

Alle° Kringen i.s.m. ULYSSIS

nodigen u uit op hun

INTERNET INTRODUCTIESESSIE

Woensdag 24 april om 19u30'

Aula Zeeger Van Hee

(De Valk, Tiensestraat)

Inkom gratis

° behalve VTK

Leuren met deuren

Wanneer banken met geld beginnen te smossen, hangt er altijd wel een geurtje aan. Wanneer studenten hun koten openzetten, hangt er meestal ook eentje aan. Wanneer je die twee combineert, moet het serieus gaan stinken. Wat was de werkelijke reden voor de Kredietbank om een openkotendag te organiseren? Was het een nieuwe zet in de strijd om de studentenrekening, die al een hele tijd aan de gang is tussen KB, Generale en — Vrooor — Gemeentekrediet? Of was het een louter informatief gebeuren? Waarom doet de sociaal geëngageerde student aan zoiets kommersieels mee? Voor het geld of voor de fun? En wat hebben dolle koeien hier mee te maken? En waarom ligt iedereen om 11.00 u nog in zijn nest als de Vetoreporter langskomt? Allemaal vragen waarmee Veto naar organisatie en deelnemers trok.

kennismaken met een echt kot en de manier waarop een kot werkt."

Familie

Uiteindelijk werden er volgens het aantal deelnemers twee roetes opgesteld van elk twintig kamers. De huisvestingsdienst van de KU Leuven lag op beide par-

op de kar gesprongen."

De samenwerking bleef niet alleen beperkt tot het verdelen van wat brochures van de huisvestingsdienst. Drie maanden voor de eigenlijke wedstrijd bezochten mensen van KB en de huisvestingsdienst de kamers en controleerden ze onder meer op brandveiligheid. De huisvestingsdienst stelde ook een aantal richtlijnen op met betrekking tot hygiëne, prijzen, kontrakten, geluidshinder en zo meer. Heidi De Clercq: "Waar de bank eerder de nadruk legde op de inrichting en de decoratie van de kamers, benadrukten wij het veiligheidsaspect."

Het lijkt zeer lovenswaardig om toekomstige studenten te laten kennismaken

38. Anemie De Clercq: "Heel veel bezoekers hebben niet de volledige roete gedaan maar haakten halverwege af. Ook bleven ze een vaak een babbeltje slaan met de bewoners waardoor ze nooit tijdig de volledig roete konden afwerken."

Bij de Cantate zien ze het zo: "Naar het schijnt heeft men zelfs bezoekers geronseld. Zo van: "Hey, wil je geen koten bezoeken? Wel, hier is een kaart en een plastic zakke met vanalles in. Have Fun!" De Clercq: "Het was niet echt ronselen. Toen we om half vier merkten dat het aan het stilvallen was, is een medewerker uit Brussel de boer opgegaan om inderdaad een aantal mensen warm te maken voor een

Het ene kot is het andere niet

(foto Jan-Frans Lemmens)

Bedoeling van het initiatief was om toekomstige kotstudenten een idee te geven van hoe een kot er in leite uitziet. Het idee ontstond nadat in een vorig nummer van Banco, het "studenten"-blad van KB, een artikel was verschenen over de inrichting van jongeren- en studentenkamers. Anemie De Clercq van KB: "We wensten verder te gaan dan louter een beschrijving van de inrichting. Waarom zouden we zelf niet eens bij de studenten gaan kijken hoe ze hun kot hebben ingericht? Waarom geen opendeurdag waarbij de bezoekers de inrichting kunnen beoordelen?"

Flint

Via affiches in een aantal fakbars en het KB-kantoor, een advertentie in uw eigenste Veto en een aantal kringblaadjes én met een prijs van twintigduizend frank in het vooruitzicht werden een aantal kandidaten gezocht die bereid waren hun kamers eens te luchten en te kuisen voor het bezoek. Al snel had de bank meer dan twintig inschrijvingen van studenten uit gemeenschapshuizen, partikuliere kamers, en universiteitsresidenties.

Er waren twee gemeenschapshuizen die zich inschreven. Flint 38: "We deden mee voor de fun, voor de eer. En ook voor het geld natuurlijk." Cantate, uit dezelfde straat: "We vonden het een tof initiatief om laatstejaars humaniora eens te laten

cours. Anemie De Clercq: "We wisten dat de Huisvestingsdienst al een hele tijd met een soortgelijk initiatief in het achterhoofd rondliep. We hebben hen dan ook gevraagd met ons samen te werken." Heidi De Clercq van de huisvestingsdienst (geen familie): "We vonden het een zeer lovenswaardig initiatief van de Kredietbank. Een algemene opendeurdag voor alle kamers, of het nu partikuliere kamers, kamers uit peda's, prive-residenties, universiteitsresidenties, appartementen of studio's zijn, is iets waar wij al lang van dromen. Toen de bank kwam aandragen met het idee, zijn we direct mee

met alle facetten van het kotleven, zoals het zoeken naar en het inrichten van een kot of het samenleven met anderen, maar dat het de Kredietbank daar niet alleen om te doen was, staat als een paal boven water. En dat steken ze niet onder stoelen of banken. Anemie De Clercq: "Het was inderdaad ook de bedoeling om een toekomstige doelgroep hier binnen te halen. Het bezoek startte en eindigde in ons kantoor."

Plastiek

Toch had de wedstrijd blijkbaar niet het verhoopte succes. Het project werd breed uitgesmeerd in de pers maar de respons was eerder povertjes. Cantate: "Echt veel volk hebben we niet gezien. Pers met hopen, maar volk, nee. In totaal maar een tiental jongeren." Hetzelfde verhaal bij Flint

kotbezoek. Maar ronselen zou ik het niet noemen. Vergeet niet dat dit een test is. Het was de eerste keer dat we zoiets organiseerden."

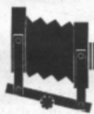
Parkstraat

De bezoekers konden de inrichting van de koten en de brandveiligheid beoordelen op een schaal van een tot tien. Maar is met een gering aantal bezoekers de uitslag wel geldig? De Clercq: "Een kot dat veel bezoekers heeft gehad, krijgt automatisch meer punten dan een kot dat maar twee bezoekers heeft gehad. Daar hebben we bij de puntentelling rekening mee gehouden. We gebruikten dan ook gemiddelden zodat iedereen evenveel kans had op die twintigduizend frank."

Het is natuurlijk altijd verdacht als een bank zomaar een prijs weggeeft. Waar zit het addertje onder het gras? Een verplichte rekening bij KB, een KB-filiaal openen op het kot, KB-petjes dragen? De Clercq: "Niets van dat. Deze wedstrijd is volkomen vrijblijvend." Bij de Cantate lachen ze: "Of we door dat geld aan iets gebonden zijn? Gegarandeerd een fikse ruzie hier om te bepalen wie de som krijgt als we winnen."

Parkstraat 197 mocht zich uiteindelijk de gelukkige winnaar noemen. Met felicitaties van de jury en het maximum van de punten, sleepten zij twintig zakken binnen om hun kot eens grondig te herdekoren. Liefst met KB-bol in de gang. En om alle misverstanden te vermijden: dolle koeien hebben hier nu eens niets mee te maken.

Yves Van Seters

Student in close-up

Zien jij en je fotoestel ook wat in het Leuvense studentenleven, ga er dan op uit tussen 1 mei en 15 november 1996 en maak de origineelste foto!

Studentendiensten K.U.Leuven organiseert in samenwerking met Kultuurraad een grote fotowedstrijd.

Het onderwerp van de foto's is opgedeeld in vijf categorieën:

- 1 studentenleven (eten, sport, ontspanning, uitgaan ...)
- 2 studeren / college volgen / examens afleggen
- 3 practica / labo / wetenschappelijk onderzoek
- 4 eigenschappen typisch voor een bepaalde richting (excursies, sport bij LO, stages, toekomstige beroepsleven ...)
- 5 kotleven

Als je deelneemt, moet je foto's inzenden van drie van de vijf categorieën.

Neem een foto en win een leuke prijs!

Fantasy & Science-Fiction Spellen in Leuven

Agenda

Za 27/04 14 uur
COLLECTABLE CARD GAMES
Ruidag iedereen brengt zijn ruilkaarten mee!

Binnenkort starten wij een
Warhammer 40K Campaign!
Inschrijvingen en inlichtingen tot
30 juni: 016/29.29.84 of 016/
44.79.18 (Chris)

The Lonely Mountain
Tiensestr. 155 Leuven
Tel.: (016) 29.29.84
phras@lonelymountain.be

GRATIS
aanmelding
voor iedereen

HECO COPY

Tiensestraat 118 - Leuven
016/23.70.30
Open van 9 tot 22 u.

adv. vermitte

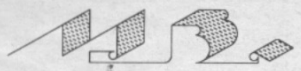
zoekertjes

√ De persoon die ons al weken, neen maanden, ontbijt op bed belooft, mij zijn belofte wel eens nakomen, als hij niet wil dat enkele bezwarende feiten aan het licht komen. N. en F.
 √ Irissen zijn uit de mode. Vietnamese rozen doen het ook niet meer. Misschien eens Engelse kaktussen proberen?
 √ Hoe erg: tweede kan, vierentwintigste lief en dan nog zó iemand. Hoe wanhopig iemand kan worden.
 √ Eveline, het zou natuurlijk wel eens aan je dodelijke sjarne kunnen liggen. 't Is in elk geval niet omdat je goed kan kaarten...
 √ Als je mij VI noemt, kunt ge toch niet anders dan verwachten dat ik mij met uw seksleven bemoei: dat behoort immers tot mijn sektor.
 √ Maar ben je wel zeker dat ik dat zoekertje geschreven heb.

√ Welk seksleven?
 √ Sociologie, psychologie, informatica... Wat maakt het uit? Als je maar de illusie van een persoonlijke harem niet verliest, terwijl je eenzaam op je kot zit te blokken.
 √ Liesbeth en Greet. Ik ben jullie niet vergeten. Vergeten jullie mij niet. Altijd de jouwe, X.
 √ Klio, volgend jaar op Klorreis naar de baai van Napels of Malta?
 √ Meer nog dan voor de straf van de alziende Jupiter zoudt ge u moeten hoeden voor de toorn van de wolkenverzamelende bliksem-slingende Zeus.
 √ Zoek studenten met eksotische of vreemde huisdieren voor interview. Interesse? Bel Tine Hens: 016/20.12.25.
 √ Bent u homo, migrant, vluchteling, anti-facist, danser of een betogende student, kom dan op woensdag 24 april om 20.00 u naar de

anti-Tobback-betoging op het Ladeuzeplein.
 √ Computer te koop vanwege verhuus naar buitenland. Geschikt voor tekstverwerking WP5.1. 8000 fr. Tel. 016/22.08.61 of werk-uren 02/373.06.46.
 √ Sam gevraagd voor cultureel borstonderzoek van die-met-haar-zwart-haar. In ruil daarvoor mag VI zijn witte benen bekijken.
 √ Pieter Ballon. Veto wacht wanhopig op uw kandidatuur. Red ons van de ondergang.
 √ Help, ik ben verliefd. Het genie.
 √ Sam, misschien is het opportuun om hierover een tesis te schrijven; het seizoen van de zwalpende tetten is immers aangebroken.
 √ Massimo, die Manara bevat je precies wel zeer. Ik stel toch voor dat je me die terugbezorg en eens 'De schakelaar' probeert. Er zijn drie delen van dus daar ben je wel een tijdje zoet mee. K. (Is dat een ander woord voor vibrator?)
 √ Lore en Koen, jullie verjaardagskado ligt hier, ondertussen al bedekt met een dikke laag stof, nog steeds te wachten. Spring eens binnen of bel me. Karen.
 √ Tobback, Karel Dillen, zoek de tien verschillen.
 √ Greet, bij deze nodig ik je uit de foto's van je optreden op 24 februari eens te komen bezichtigen. Karen.

√ romeRo begroet zijn buurvrouw juliRa, verwacht u dus aan balkonscènes. Our place, deze woensdag, Romero I.1. Be there, juliRa mensjes.
 √ Stem crapules! Aren't you horny yet park-keeper? Too busy studying the Kamasutra on cd-rom? En voor u een cécémelle, zeker?
 √ Petite barakite, quel est le Samson qui t'a rasé le poil?
 √ Het Goede Spoor is de homojongerengroep van De Roze Drempeel. Wij doen leuke activiteiten voor jongeren tot 26 jaar die zich vragen stellen bij hun eigen seksuele voorkeur. Meer info krijg je in een neutrale, gesloten omslag via PB 113, 3000 Leuven-3.

TEKSTVERWERKING
 VERTALING
 A4-KLEUREN SCANNING
 MET TEKSTHERKENNING
 LASER- OF KLEURENPRINTER
 Tel. 016 / 26 06 58

LIDO

HEROPENT IN SEPTEMBER

IN GANS VERNIEUWDE ZAAL
 NIEUWE UITBATING!

BOEK NU REEDS UW EERSTE FUIF

TEL. 016/22.67.15 of 46.33.30
 GSM 075/77.39.69 of 45.09.30
 FAX: 016/23.16.41

Het "groene" copy-center van Leuven.
 Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier
 Thesissen - Cursussen - Folders
 Formaat A5 tot A2
 ALLE inbindingen, Plasticiseren tot A3
 Snel - verzorgd - volledig afgewerkt

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder.
 van 9 u. tot 22 u. doorlopend.
 zat. 10 u. tot 17 u.

Tiensestraat 118
 3000 Leuven
 tel.: 016 - 23.70.30
 fax: 016 - 23.34.31

agenda & ad valvas

DOOR KRISTIEN MICHIELS

MAANDAG
 20.00 u **TEATER** 'De Boe van de vertederde vernedering', auteur: Karljijn Sileghem, regie: C. Van der Sande, in Stadschouwburg, org. Theater Teater.
 20.00 u **FILM** 'The Last Temptation of Christ', Martin Scorsese, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
 20.30 u **DANS** 'Disfigure Study' van Meg Stuart, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.

den Eede en Hilde Van Mieghem (zie artikel p.8), in Stadschouwburg, toeg. 400, org. KC Leuven.
 20.00 u **FILM** 'In love with dead', een film van G. Nijs uit 1970, in Vlaams filmmuseum en -archief, org. Vlaams filmmuseum en -archief.
 20.30 u **DANS** Dito'Dito, 'Konventiekomfort' en het is Bart zijn idee om dat met k's te schrijven, in Vlamingenstr. 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
 22.30 u **FILM** 'The Color of Money', van M. Scorsese, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

Domino' en Collegium Musicum rappen W.A. Mozart en J. Haydn, in Sint-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof, toeg. 300/400, org. Koristen van Keizersberg, ism Universitaire Parochie Leuven.
 20.00 u **FILM** 'The Age of Innocence', van M. Scorsese (zie Veto 27), in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
 20.30 u **DANS** Dito'Dito, 'Konventiekomfort', in Vlamingenstr. 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
 21.00 u **TEATER** Literair Welkom: uitreiking van prijzen, voorlezen van bekroonde verhalen, en receptie (!) aangeboden door het Stadsbestuur. Presentatie: Marleen Deroost, in Stadhuis Leuven.
 22.30 u **FILM** 'Cape Fear', van M. Scorsese (zie Veto 27), in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

10.30 u **AKTIE** Leuven Fascisme Vrij roept op om aanwezig te zijn op het proces van Moustafa Jarnija, in gerechtshof van Leuven, org. Leuven Fascisme Vrij.
 20.00 u **TEATER** 'MacBeth', Shakespeare geïnterpreteerd voor jongeren door Ad Hoc, in OLV-Predikherkerk, org. KC Leuven (zie Veto 27).
 20.00 u **FILM** 'New York, New York', van M. Scorsese, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc (zie Veto 27).
 20.00 u **TEATER** Leuven's amateurtooneel: K.T. De Dillezonen spelen Shakespeare's 'Driekoningenavond', in Stadschouwburg, org. K.T. De Dillezonen, info: 016/224733.
 22.30 u **FILM** 'Alter Hours', van M. Scorsese, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc (zie Veto 27).

DINSDAG
 20.00 u **MUZIEKTEATER** Herwig De Weerd en Rudi Genbrugge, Pantagruel/Gargantua. Een bewerking van de tekst van François Rabelais, met muziek van Rudi Genbrugge, dit alles met de bedoeling de rebelse geest van Rabelais te doen herleven, in de Stadschouwburg, toeg. 350/400, org. KC Leuven.
 20.00 u **FILM** 'Goodfellas', premature 'Casino' van Scorsese, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
 20.30 u **KONSERT** Orgelkonsert KU Leuven, Peter Pieters (orgel) en Rik Ghesquière (trompet), informatie: 016/324140, in Sint-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof, toeg. 100/150/200, org. Kultuurcommissie KU Leuven.
 20.30 u **DANS** 'Disfigure Study' hereming van het successtuk van Meg Stuart, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
 22.30 u **FILM** 'Taxi Driver', vroeg meesterwerk van Martin Scorsese, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

DONDERDAG
 20.00 u **TEATER** 'MacBeth', Shakespeare geïnterpreteerd voor jongeren door Ad Hoc, in OLV-Predikherkerk, org. KC Leuven (zie Veto 27).
 20.00 u **KONSERT** Schola Cantorum 'Cantate

VRIJDAG
 LI 00.42.

Eoos
 • 23/04 om 22.00 u: afsluitingsfeestje, in Perma.
Katechetika
 • 24/04 om 19.30 u: Verkiezingsdebat, in Mandelalokaal. • 25/04 om 09.00 u: Stembusslag, tot 17.00u, in Lokaal A. • 25/04 om 19.30 u: Verkiezingsuitslag, op binnenplein.

Politika
 • 23/04 om 22.00 u: Politika-fuif, in Samambaia, toeg. 60/80. • 24/04 om 20.00 u: Evaluatiekringvergadering, in lokaal boven Politika-Kafee.

Klio
 • 22/04 Laatste Klio-tapavond, in de fak.
 • 24/04 om 16.00 u: Kotfiches afgeven · Istanbulreizigers brengen hun reisfoto's binnen voor een selectie en samenstelling voor het Istanbul-foto-album, tot 17.00, in Kafeteria Erasmushuis.

Psychologische Kring
 • 22/04 Kringverkiezingen, in Psychologisch Instituut. • 23/04 Kringverkiezingen, in Psychologisch Instituut. • 23/04 om 20.00 u: Officiële verkiezingsuitslag, in 00.98. • 24/04 om 20.00 u: Kringvergadering, in 00.14.

LBK
 • 23/04 om 20.00 u: Voorlichtingsavond over studeren en werken in ontwikkelingslanden, in LI 00.42. • 23/04 om 20.00 u: Naar aanleiding van de dulle koeienweek: info-avond over de dulle koeienziekte, in MTC. • 24/04 Zotte koeienfeeste, in Albatros. • 29/04 om 20.00 u: Tweede voorlichtingsavond over studeren en werken in ontwikkelingslanden, in

Romania
 • 23/04 om 11.00 u: Kringverkiezingen voor '96-'97, tot 17.00u. Kom u stem uitbrengen!, in Hal M.S.I.

Ulyssis
 • 24/04 om 19.30 u: Internet Introductiesessie (voor alle kringen).

Wina
 • 23/04 om 20.00 u: Kiesdebat. • 24/04 om 20.00 u: Verkiezingen.

ZATERDAG
 20.00 u **TEATER** 'MacBeth', Shakespeare geïnterpreteerd voor jongeren door Ad Hoc (zie artikel in Veto 27), in OLV-Predikherkerk, org. KC Leuven.
 20.00 u **KONSERT** Bach door Miha Pogacnik (viool), in Sint-Kwintenskerk, Naamsestraat, toeg. 400, org. Weleda ism Middelbare Steinerscholen Vlaanderen en De Zonnwijzer, Leuvense Steinerschou, tel.: 016/401818.
 20.00 u **TEATER** Leuven's amateurtooneel: K.T. De Dillezonen spelen Shakespeares 'Driekoningenavond', in Stadschouwburg, org. K.T. De Dillezonen, info: 016/224733.

ZONDAG
 20.30 u **KONSERT** Koorkonsert door het konservatoriumkoor olv Herman Engels, in Sint-Jan-de-Doperkerk, toeg. 150/gratis, org. Stedelijk Konservatorium.

MAANDAG
 20.00 u **FILM** 'Rhyne 'Em to Death' (geitenperspektief), 'White Homeland Commando' (flikkenperspektief), 'Strange Space' (Aids-patiëntperspektief) en 'Flaubert Dreams of Travel But the Illness of His Mother Prevents It' (lijkenperspektief): video's van The Wooster Group, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
 20.00 u **TEATER** De Stichting speelt 'Hunf', met Peter De Graef, Katelijne Verbeke en Koen Van Impe: een rake schets van een moeitame driehoeksverhouding, in Stadschouwburg, toeg. 400, org. KC Leuven.

De harde werkelijkheid volgens Buchi Emecheta

"Zonder internationale belangstelling was Ken Saro-Wiwa nog in leven"

(foto Dirk Bernard)

Er bestaat een verband, een wereldverband tussen alle mensen wereldwijd. De tijd dat mensen nog dachten dat ze in afzondering konden

leven is al lang voorbij. Wij zijn ons van elkaar bewust. Zo klonk het begin van de toespraak van Buchi Emecheta op de politieke happening van 'Vierkant voor Afrika'. De Nigeriaanse schrijfster, die al dertig jaar in Londen woont, wordt tot de groten van de Engelstalige Afrikaanse literatuur gerekend. Een gesprek over Nigeria, de mite van Ken Saro-Wiwa, de Europese immigratiepolitiek, ontvreemding en onderdrukking.

Ze is vrouw én zwart, twee factoren die een persoonlijke ontplooiing niet bepaald vergemakkelijken. Buchi Emecheta slaagde er ondanks alles toch in haar nederige afkomst glansrijk te overwinnen en geniet van een steeds grotere internationale belangstelling. Als vrouw schrijft zij over vrouwen in Afrika, over onderdrukking en uitbuiting ('De slavin' en 'De zegeningen van het moederschap'). Als Afrikaanse die in Londen woont, schrijft zij over racisme in Europa ('Als een tweederangsburger' en 'Kehinde en de geest van Taiwo') en als sociologe is zij uitstekend geplaatst om vanuit haar multiculturele achtergrond de Noord-Zuidrelaties onder de loep te nemen.

Buchi Emecheta: «Een journalist vertelde me dat het feit dat er in België zoveel interesse is voor Afrika te maken heeft met de vroegere kolonialisering van Zaïre, en het schuldgevoel dat dat teweg heeft gebracht bij een hele generatie. Dat laatste klonk mij vreemd in de oren, want België heeft in mijn ogen immers niet dezelfde 'schuld' tegenover Afrika als bijvoorbeeld Nederland of Groot-Brittannië. Je kan niet de wettelijke bepalingen aan die soevereine staten die je jaren geleden hebt verlaten. Toch vind ik dat de ex-kolonisatoren deels verantwoordelijk zijn voor de huidige chaos, gezien de artificiële structuren die zij aan Afrikaanse regio's hebben opgelegd.»

«Zo was bijvoorbeeld Nigeria nooit een staat en ken ik zelfs mijn eigen volkslied niet, dat betekent immers niets voor ons.

Afrikaanse stammengemeenschappen werden samengevoegd tot een staat, waarvoor men zelfs geen naam vond. Die werd dan 'Niger-Area' genoemd, Nigeria dus. Bovendien wordt het volkslied door elke nieuwe machthebber veranderd. Stel je voor dat er een Limburgse premier verkozen wordt, die dan naar believen het Belgisch volkslied zou kunnen veranderen. Het lijkt te gek voor woorden, maar dat gebeurt in Nigeria.»

Veto: Trapt de campagne 'Vierkant voor Afrika' dan niet in dezelfde val door Afrika als geheel te willen voorstellen en dus in zekere zin een cliché te presenteren?

Emecheta: «Ja, het is gevaarlijk om het Afrikaanse continent als één land te willen behandelen, en ik ga dan ook niet volledig akkoord met het hele project, wat niet wil zeggen dat ik de eisen niet onderschrijf. De diversiteit van Afrika wordt echter maar al te vaak over het hoofd gezien, ook door Europa maar zeker in Amerika, waar men mij vroeg of ik Idi Amin ken, alleen maar omdat ik Afrikaanse ben.»

Identiteit

Veto: U komt uit dezelfde regio als de Ogoni, met Ken Saro-Wiwa als boegbeeld van het verzet tegen Shell. Kunnen wij als Europeanen de gruwelen die daar zijn gebeurd en de uiteindelijk eksekutie van Saro-Wiwa wel echt begrijpen?

Emecheta: «Die terechtstelling is volgens mij een uit de hand gelopen afrekening tussen vrienden, een konflikt dat 'gepolitiseerd' werd. Saro-Wiwa was ook maar een soldaat in 'demokratisch uniform'. Hij heeft een massale internationale media-aandacht op het Nigeriaanse konflikt weten te vestigen; maar het is ook die aandacht die waarschijnlijk tot de snelle eksekutie heeft geleid. Misschien zou hij vandaag nog in leven zijn als de vooral Westerse internationale gemeenschap zich niet op Nigeria had gestort met een mentaliteit van het beter te weten. Saro-Wiwa zou zich, mocht hij nog leven, ongetwijfeld kandidaat hebben gesteld als politicus voor de Ogoni, en hij zou zijn positie als woordvoerder tegen Shell gebruikt hebben om zijn doel te bereiken en op te klimmen op de politieke ladder.»

«Ik denk dat Nigeria, met de overhaaste terechtstelling van Saro-Wiwa, de internationale opinie wou testen. Het enige onrechtvaardige in zijn proces was volgens mij

het feit dat hij niet in beroep kon gaan omdat zijn advocaten niet op de beslissende dag niet aanwezig waren. Geen enkele betrokkene in dit proces is onschuldig, maar zelfs Saro-Wiwa's zoon ontkent nu het feit dat zijn vader daadwerkelijk tot het leger behoorde, iedereen wil hem alleen maar zien als martelaar voor een goede zaak. Uiteindelijk is het Shell dat het milieu in de regio zwaar aantast. Wat ik tegen Europese machthebbers wil zeggen, is dat precies zij ervoor zorgen dat een bedrijf als Shell zulke gruwelijke dingen kan doen.»

Veto: Voelt u zich nu meer Afrikaans dan Europees in heel deze problematiek?

Emecheta: «Mijn tragedie is dat ik mijn identiteit ben kwijtgeraakt. Elk jaar ga ik naar Nigeria, behalve in 1995, toen raadde mijn familie het af om te komen omdat het er te gevaarlijk was. Dit jaar ga ik hoe dan ook terug, want je hebt een beetje Afrika nodig om terug met je beide benen op de grond te kunnen staan. Ik heb een 'internationale' identiteit, omdat mijn kinderen in Engeland zijn geboren en Afrika voor hen niet hetzelfde betekent als voor mij. Nigeria blijft mijn 'thuis' omdat mijn ouders er zijn geboren, dat verandert zelfs na een verblijf van dertig jaar in Londen niet.»

Veto: Is uw situatie te vergelijken met die van bijvoorbeeld politieke vluchtelingen of minderheden in Europa?

Emecheta: «Jazeker, mijn oordeel over bijvoorbeeld de Joden is grondig veranderd, ik kan me nu wel met hen identificeren in het gevoel van nergens echt bij te horen, alsof er een deel van jezelf is geamputeerd. Wanneer ik op bezoek ga bij mijn familie in Nigeria, zit iedereen op de grond. Alleen voor mij wordt er dan een stoel bijgehaald en is iedereen stil. Ik word er behandeld als een Europese vrouw, terwijl ik dat helemaal niet wil.»

Veto: Wanneer u in een interview met 'Wereldwijd' zegt dat Afrikanen die niet over de juiste papieren beschikken, beter in hun eigen land blijven, komt dat dan voort uit dat gevoel van vervreemding?

Emecheta: «Ja, ik zeg dat vanuit de ervaringen die ik achter de rug heb. Het leven is te kort, zeker in Afrika, en de meest fundamentele problemen zoals proper water en een goede watervoorziening kunnen zeer eenvoudig opgelost worden. Nigeria ligt op de evenaar en heeft het meeste neerslag

van alle Afrikaanse landen. Drie weken na het einde van het regenseizoen is de grond echter weer kurkdroog, wat vermeden kan worden door een betere wateropvang om de bevolking en het land het hele jaar door te voorzien van water. In plaats van naar Europa te komen in een poging om het daar waar te maken, moet men mensen leren hoe ze ter plekke betere leefomstandigheden kunnen creëren voor zichzelf. Europa wordt nog te vaak voorgesteld als een El Dorado, waar alles beter is dan in Afrika.»

Veto: Dan heeft u begrip voor het feit dat Europese landen zoals België de vluchtelingen- en immigratiestroom op bijna radicale wijze een halt toeroepen?

Emecheta: «Dat begrijp ik wel, maar je kan mensen niet weghouden uit Europa zonder hen op een andere manier verder te helpen. Wat er vandaag gebeurt, is dat Afrikaanse grondstoffen uitgevoerd worden naar Europa en daar verwerkt worden. De eindprodukten worden dan voor veel geld terug verkocht aan de Afrikaanse elite. Dit is een economisch scheefgegroeiende situatie, die dringend rechtgezet zou moeten worden door de Afrikanen zelf hun eindprodukten te laten produceren. Er is immers geen gebrek aan energie of mankracht in Afrika. Ze wordt alleen op de verkeerde manier en plaats gebruikt, namelijk in Europa, waar een Afrikaanse technisch ingenieur de job van loodgieter uitoefent, of een dokter de metro schoonmaakt. Mensen vluchten naar Europa in plaats van hun job in Afrika uit te oefenen. Dat heeft alles te maken met het politiek systeem, dat de binnenlandse markt ontmoedigt.»

Vrouwen

Veto: U schrijft in het Engels. Worden uw boeken gelezen in Nigeria?

Emecheta: «Mijn boeken zijn er heel duur omdat ze in Europa uitgegeven worden. Sommige rijke Afrikanen kopen mijn boeken hier en nemen ze dan mee. Ik werd ook gelezen op school, maar word gezien als te radicaal, omdat ik schrijf over de burgeroorlog in Biafra, slavernij, het systeem van de bruidsprijs en onderdrukking. Zie zijn zelfs mensen die de gruwelen van Biafra — die duurden tot 1968 — ontkennen. Mannelijke schrijvers beginnen nu pas te erkennen dat vrouwen slecht behandeld werden in het verleden.»

Veto: Hoe zit het met de positie van de vrouw in Nigeria? Is zij nog steeds eigendom van de man?

Emecheta: «Ja, een vrouw is nog steeds het bezit van de man, maar de situatie is toch lichtjes verbeterd want men wordt zich ervan bewust dat vrouwen ook mensen zijn. Deze veranderende houding wordt beïnvloed door Nigerianen die in het buitenland hebben verbleven, zij tonen meer respect voor de vrouw. Het is een zeer langzame mentaliteitswijziging, en het zal nog lang duren vooraleer Nigeriaanse vrouwen van dezelfde rechten zullen kunnen genieten als de Europese vrouwen. Zo kan een vrouw nog steeds niet erven van haar vader of familie. Om mijzelf hiertegen te beschermen heb ik persoonlijke maatregelen genomen voor mezelf en mijn dochters omdat, als er iets gebeurt, wij dezelfde rechten hebben als mijn zoons en echtgenoot.»

Veto: U schrijft heel vaak over onderdrukte vrouwen. Hoe kan dat een positief beeld van Afrika geven, dat wat u eigenlijk voor ogen hebt?

Emecheta: «Ik schrijf niet over ideale situaties, ik beschrijf de werkelijkheid zoals ik ze ken en ervaar. Nnu Ego, het hoofdpersonage in 'Zegeningen van het moederschap', is gemodelleerd naar mijn schoonmoeder, die tien kinderen had en in nog erbarmelijker omstandigheden leefde als Nnu Ego in mijn boek. Voor Oghanje Obeta, de slavin in het gelijknamige boek, stond mijn moeder model. Ook zij werd door haar broer voor acht pond verkocht aan verre verwanten om als slavin te werken. Geen enkel geschiedenisboek zal dit soort gebeurtenissen vermelden, dus doe ik het. Wanneer ik positieve ervaringen heb met vrouwenrechten, zal ik er wel over schrijven, maar dat is tot nog toe niet gebeurd.»

Ann Bries
Henk Dheedens